

SINH HOẠT 1 (5 phút)

Rắn – Ví dụ so sánh

(Sinh hoạt này được trích ra từ chương Đối Thoại Với Cha Mẹ trong cuốn *Get Wise.*)

Hướng Dẫn viên Học Sinh: _____

Mục Tiêu

- Để đưa ra quan niệm giảm thiểu tối đa sự tác hại như là một phương pháp đối phó với các vấn đề liên quan tới ma tuý.
- Để nhận biết sự tương đồng trong những cách thức ngăn ngừa và giảm bớt tác hại.

Gợi ý

- Dùng rắn để làm ví dụ so sánh trong sinh hoạt mở đầu này là một điều rất hay. Có thể giảm bớt công việc chuẩn bị bằng cách cho người tham dự đọc kịch bản đầy sau một tờ báo hay tờ quảng cáo. Tuy nhiên hướng dẫn viên học sinh cần phải chuẩn bị kỹ lưỡng để có thể kết thúc sinh hoạt này một cách tốt đẹp cũng như người này phải thực tập để biết cách khuyến khích và điều khiển cuộc thảo luận.
- Phải bảo đảm là những người tham dự đã lưu tâm tới những điểm sau đây liên quan đến sự khác biệt giữa ma tuý và rắn rết.

Điểm khác biệt chính giữa hai trường hợp là:

- người ta không cố tình để bị rắn cắn
- có rất nhiều lý do, ngay cả lý do tích cực để người ta dùng ma tuý
- chỉ có một số người chọn lựa cách dùng loại ma tuý bị bất hợp pháp
- ma tuý phổ biến hơn rắn rất nhiều

Điểm tương đồng giữa hai trường hợp là:

- người ta cần phải có biện pháp phòng ngừa nguy hại trong cả hai trường hợp.
- trong cả hai trường hợp, nếu người ta biết được sự nguy hiểm thì chắc chắn sẽ tốt hơn cho họ.
- nếu hiểu biết về sự nguy hiểm, người ta có thể hành động để bảo vệ mình.

Mô tả sinh hoạt

Sinh hoạt này cần hai người để đọc nội dung mỗi kịch bản và một hướng dẫn viên thảo luận để nêu lên vài điểm vào lúc sau cùng. Sinh hoạt này không cần đến phần giới thiệu.

SINH HOẠT 1 (5 phút)

Kịch bản Một

NHÂN VẬT	NGƯỜI THỦ DIỄN
Ba	
Má	

BA: Anh lo lắng về các con quái. Ngoài vuờn có nhiều rắn lăm.

MÁ: Nhưng mình đâu có cách nào dọn đi đâu được. Anh thì lúc nào cũng lo, không chuyện này thì cũng chuyện khác.

BA: Có lẽ mùa hè này mình phải giữ tụi nhỏ ở trong nhà thôi.

MÁ: Như vậy thì chúng sẽ săn quay cho mình điên đầu. Dầu sao thì ngày nào mấy đứa nhỏ cũng phải đi bộ ra chỗ xe buýt mà. Em sẽ cất cỏ.

BA: Mình có nghĩ là chúng ta nên nói với các con về mấy con rắn và kể cho chúng một vài chuyện làm chúng sợ không?

MÁ: Đừng, nếu mình nói, em biết là thằng Giao lại tò mò đi tìm rắn cho mà xem.

BA: Nhưng anh nghe nói có một đứa bé 2 tuổi thấy con rắn đẹp rồi cầm lên và bị rắn cắn.

MÁ: Em thấy mình phải nói cho con biết là phải làm gì khi gặp rắn. Chắc chắn nhà trường cũng dạy học trò về rắn chứ.

BA: Ủ, có thể lắm. Nhưng đây là việc của mình. Mình có thể mượn một cuốn sách hay cuốn video dạy về cứu thương tại thư viện và chỉ cho các con biết phải làm gì nếu bị rắn cắn.

MÁ: Phải đấy, mình phải dạy các con biết tự phòng thân mới được.

Kịch bản Hai

NHÂN VẬT	NGƯỜI THỦ DIỄN
Ba	
Má	

Ba: Anh lo về mấy đứa nhỏ quá. Bên ngoài ma tuý đầy đường.

Má: Không có cách nào khiến cho ma túy biến đi được. Anh thì lúc nào cũng lo, không chuyện này thì cũng chuyện khác.

BA: Có lẽ mùa hè này mình phải giữ tụi nhỏ ở trong nhà thôi.

Má: Như vậy thì chúng sẽ săn quay cho mình điên đầu. Muốn hay không thì ngày nào mấy đứa nhỏ cũng phải đi bộ ra chỗ xe buýt mà.

BA: Mình có nghĩ là chúng ta nên nói với các con về ma tuý và kể cho chúng một vài chuyện làm chúng sợ không?

Má: Đừng, nếu mình nói, em biết là thằng Giao lại tò mò đi tìm ma tuý cho mà xem.

BA: Nhưng anh nghe nói có một đứa nhỏ mới có 10 tuổi mà đã dùng mấy viên ma tuý người ta đưa cho nó.

Má: Ủ, em nghĩ là các con cần phải biết đối phó ra sao nếu gặp ma tuý. Chắc chắn nhà trường cũng dạy học trò về vấn đề ma tuý chứ.

BA: Ủ, có thể lắm. Nhưng đây là việc của mình. Mình có thể mượn một cuốn sách hay cuốn video tại thư viện và chỉ cho các con biết phải làm gì nếu có người đưa cho chúng ma tuý để dụ chúng sài.

MÁ: Phải đấy, mình phải dạy các con biết tự phòng thân mới được.

Ý Kiến Của Hướng Dẫn Viên Học Sinh

Tóm tắt cuộc thảo luận bằng cách nói rằng rắn và ma tuý rõ ràng là hai sự nguy hiểm khác nhau hoàn toàn. Người ta không cố tình để cho rắn cắn tuy nhiên ý chính được nêu lên ở đây là tầm quan trọng của việc hướng dẫn và nói chuyện trong việc ngăn ngừa sự nguy hiểm của rắn và ma tuý.

SINH HOẠT 2 (15 phút)

Bày Tỏ Quan Điểm - Đồng Ý hay Không Đồng Ý

Hướng dẫn viên học sinh:

Mục đích:

- Để nêu rõ sự khác biệt về quan niệm giá trị và thái độ của những người tham gia trong nhóm.
- Để khuyến khích những người tham dự suy nghĩ về thái độ và quan niệm giá trị của mình.

Gợi ý

- Sinh hoạt này cần một hướng dẫn viên để giúp cho cuộc thảo luận được diễn tiến liên tục và ngăn chặn một vài người tham dự có khuynh hướng lấn lướt ý kiến người khác.
- Trong lúc sinh hoạt, có thể có một học sinh hay phụ huynh phát biểu một điều gì không đúng. Nhân viên phụ trách cần hỗ trợ hướng dẫn viên học sinh để biết cách đối phó trong những trường hợp này.
- Cần phải đoán chắc là học sinh để ý tới những điểm sau:
  - những câu đưa ra dưới đây không rõ nghĩa lắm nên mỗi người có thể hiểu mỗi khác
  - đối với bất cứ một câu nào, không có câu trả lời nào là đúng hay sai.
  - những người tham dự được tự do thay đổi ý kiến và di chuyển đến nhóm có một tấm bảng khác sau khi nghe người đại diện được chỉ định của nhóm trình bày.

Mô tả Sinh hoạt

Làm ba tấm bảng ('đồng ý', 'không đồng ý' và 'phân vân' và đưa những tấm bảng đó cho ba thành viên của nhóm hướng dẫn rồi yêu cầu họ đi tới chỗ được chỉ định trong phòng. Nếu nhóm của bạn đông, bạn có thể làm thêm tấm bảng 'hoàn toàn đồng ý' và 'tuyệt đối không đồng ý' để chia thành nhiều nhóm hơn. Chọn ba hay bốn câu. Những câu được ghi ra đây đã được sử dụng rất có hiệu quả trong thời gian trước đây. Khi một câu được đọc lên và thảo luận, những học sinh cầm bảng có nhiệm vụ giúp những người trong nhóm chọn một người đại diện để báo cáo cho các nhóm khác. Viết những câu góp ý vào phía sau tấm bảng sẽ giúp cho các em học sinh hướng dẫn cuộc thảo luận của nhóm.

Nhập đề Gợi ý

Sinh hoạt này gọi là sinh hoạt để bày tỏ sự Đồng ý hay Không Đồng ý và bạn sẽ cần phải di chuyển trong phòng để thảo luận quan điểm của mình với những người khác. Sẽ có 3 người, mỗi người cầm 3 tấm bảng khi 'đồng ý', 'không đồng ý' và 'phân vân'. Tôi sẽ đọc lớn một câu về ma túy và các bạn sẽ di chuyển về tấm bảng mà bạn thấy bày tỏ rõ quan điểm của mình nhất. Trưởng nhóm sẽ yêu cầu tất cả các bạn cho biết lý do tại sao lại chọn tấm bảng đó khi nghe đọc câu nói về ma tuý. Mỗi nhóm sẽ chọn một người đại diện để báo cáo ý kiến chính của nhóm cho tất cả chúng ta. Những câu trả lời cho câu được đọc lên không nhất thiết là đúng hoặc sai và câu đó có thể được hiểu theo nhiều nghĩa khác nhau. Điều quan trọng là cách các bạn hiểu câu đó ra sao. Tôi cần nhắc các bạn rằng đây không phải là một cuộc tranh luận. Tôi xin đọc câu đầu tiên là...

SINH HOẠT 2 (15 phút)

Chọn 3 trong 4 câu dưới đây. Những câu này đã được sử dụng có hiệu quả trong những lần trước.

- 1. Rượu bia có hại hơn ma tuý như ecstasy hay bạch phiến.**
- 2. Con trai say rượu thì nguy hiểm hơn con gái.**
- 3. Cha mẹ có ảnh hưởng mạnh mẽ nhất đối với thanh thiếu niên.**
- 4. Giáo dục về rượu bia và ma tuý là trách nhiệm của cha mẹ.**
- 5. Phần lớn những điều thanh niên biết về ma tuý là từ bạn bè, truyền hình và báo chí.**
- 6. Giáo dục ít có ảnh hưởng đến việc thanh thiếu niên quyết định hút thuốc lá.**
- 7. Đối với ma túy, hầu hết thiếu niên đều biết chọn lựa một cách khôn ngoan.**

SINH HOẠT 3 (20 phút)

Lập Diễn Đàn Tranh Luận: Cuộc Tranh Tài Thể Thao Quan Trọng

Hướng dẫn viên học sinh: _____

Đây là một diễn đàn tranh luận. Bạn có thể tự nghĩ ra câu nói riêng và nhân vật của mình nếu muốn.

Mục đích

- Để tạo nên một cuộc tranh luận và phát triển sự hiểu biết thấu đáo về vấn đề hút thuốc ở nơi công cộng.

Gợi ý

- Cuộc tranh luận này sẽ có hiệu quả hơn nếu học sinh được tập dợt trước vài lần. Cuộc tranh luận này nên được tổ chức trong các buổi họp ví cần có sự tham gia của nhiều người.
- Một điểm quan trọng cần phải được mọi người thấu hiểu là cả những người trong ban chủ toạ lẫn khán giả đều đóng một vai trò, do đó điều quan trọng là học sinh phải giữ trọn vai nhân vật do mình thủ diễn để khán giả đặt câu hỏi thách thức lại với ý tưởng của nhân vật đó.
- Bạn có thể đưa ra cho khán giả một số câu hỏi có sẵn để bắt đầu buổi sinh hoạt, hoặc bạn có thể nói tên một vài nhân vật cho những nhóm nhỏ để những nhóm này nghĩ ra câu hỏi. Tự nghĩ ra câu hỏi cũng là một cách để khuyến khích những người tham dự trao đổi với nhau.
- Khuyến khích học sinh ngồi ở bàn chủ toạ giúp nhau trong trường hợp một người trong nhóm bị hỏi một câu khó trả lời. Chuẩn bị trước một số câu trả lời là một cách giúp cho việc điều hành buổi tranh luận dễ dàng hơn.
- Điều hữu ích là luôn luôn nên đóng ít nhất một vai trò.

Mô tả Sinh hoạt

Hướng dẫn viên học sinh đọc lớn tình huống đặt ra để tranh luận sau đó:

- giới thiệu mỗi thành viên của ban chủ toạ
- mời từng người trình bày ngắn gọn về chính họ và đưa ý kiến về việc hút thuốc.
- hướng dẫn tiến trình đặt câu hỏi bằng cách:
  - mời các khán giả đặt câu hỏi với thành viên ban chủ toạ
  - nhắc nhớ khán giả là họ cũng đang đóng kịch và như vậy họ phải đặt những câu hỏi khó để buộc thành viên ban chủ toạ giải thích ý kiến của mình.
- nhắc khán giả nếu cần, hoặc đưa cho họ thẻ câu hỏi

SINH HOẠT 3 (20 phút)

Nhập đề Gợi ý

Sinh hoạt này được gọi là tình huống đặt ra để tranh luận trong đó có một số vai trò do thành viên của chủ tọa đoàn thủ diễn và những người này sẽ đưa ý kiến của họ về vấn đề hút thuốc. Khán giả sẽ được mời đặt câu hỏi nhằm thách thức ý kiến của nhân vật do thành viên chủ tọa đoàn thủ diễn. Trường hợp câu chuyện giả thuyết này là về một sự kiện thể thao quan trọng được tổ chức tại _____ (ghi tên địa điểm vào đây). Giữa hai hiệp đấu có phần trình diễn giải trí gồm có các người mẫu trình diễn những thời trang mới nhất. Đây là một sự kiện thể thao ở ngoài trời. Vấn đề gây tranh luận là ban tổ chức có nên cho phép hút thuốc hay không. Để giúp ban tổ chức quyết định, họ muốn biết ý kiến của công chúng và mời một ban chủ tọa đại diện để tranh luận vấn đề này.

Giám Đốc Công Ty Thuốc Lá

(Ông Ni-cô-tin)

Giám Đốc Công Ty Thuốc Lá: Tôi tin là không có đủ bằng chứng để kết luận là hút thuốc lá có hại cho sức khoẻ. Hút thuốc là việc hợp pháp và hơn nữa, tôi đã giúp công ăn việc làm cho hàng ngàn người mà nếu không có tôi họ sẽ đói. Tôi không buộc ai hút thuốc và hút hay không là quyền của họ.

Huấn Luyện Viên Thể Đức

(Bà Trần Thị Lực Sĩ hay Ông Nguyễn Văn Khoẻ)

Huấn Luyện Viên Thể Đức: Tôi cho rằng người không hút thuốc khỏe mạnh hơn người hút thuốc bởi vì hút thuốc làm giảm khả năng hoạt động của phổi. Nếu bạn muốn lên tới đỉnh cao nhất trong thể thao - đừng hút thuốc!

Người không hút thuốc

(Ông Ba 55 tuổi)

Người không hút thuốc: Tôi bị suyễn là do hít khói thuốc của những người hút. Tôi nghĩ pháp luật nên cấm hút thuốc vì người khói thuốc từ những người hút thở ra làm tôi khó thở. Những người hút thuốc thật là ích kỷ!

Bác sĩ

(B.S. Nguyễn Y Khoa /B.S. Lê Phòng Mạch)

Bác sĩ: Thực ra tôi biết rõ hút thuốc là nguyên nhân chính của những cái chết do các chất gây nghiện. Hút thuốc là nguyên nhân của chứng ung thư phổi và hít khói thuốc do người hút thuốc thở ra cũng làm cho người ta bị bệnh. Hút thuốc chẳng những gây chết người mà còn làm suy yếu sức khỏe của rất nhiều người. Nên cấm hẳn hút thuốc!

SINH HOẠT 3 (20 phút)

Thiếu niên hút thuốc

(Lê Văn Phê/Trần văn Hít 15 tuổi)

Thiếu niên hút thuốc: Tôi hút thuốc, OK, đó là do tôi lựa chọn. Tôi khoái hút; hút thuốc có nhiều cái thú và các bạn tôi đều hút thuốc cả. Hút thuốc là một cái cớ tốt cho bạn bè cùng họp mặt và tôi có thể bỏ hút dễ ợt. Tôi đâu có nghiền.

Người hút thuốc

(Cụ Nghiên 85 tuổi)

Người hút thuốc: Tôi hút mỗi ngày một gói từ lúc 12 tuổi và cả đời tôi chưa bao giờ bị bệnh lấy một ngày. Tôi là bằng chứng sống cho thấy hút thuốc chẳng có hại gì cả và những gì người ta nói đều là láo khoét! Hút thuốc giúp tôi bình tĩnh lại và thư giãn.

Cố vấn tài chánh

(Ông Bà Kim Tiễn)

Cố vấn tài chánh: Tôi tin rằng hút rất tốn kém và là việc phung phí tiền bạc. Mỗi tuần hút 3 gói tốn 30 dollars tức là 1,500 dollars một năm. Với người như cụ Nghiên có nghĩa là cụ đã phung phí 120,000 dollars trong cuộc đời của cụ. Với số tiền này cụ đã có thể mua một căn Unit rất tiện nghi trong một làng hưu dưởng.

Nhà đào tạo người mẫu

(Ông Thành Lẽ)

Nhà đào tạo người mẫu: Tôi không thấy trở ngại gì nếu những người mẫu trẻ của tôi hút thuốc vì họ sẽ ăn ít đi và tôi thích các người mẫu của tôi có thân hình mảnh mai hơn là đầy đà (Ai cũng vậy thôi phải không?) Tôi không cho họ hút thuốc khi trình diễn nhưng nếu họ hút đầy sau hậu trường thì được. Hút thuốc giúp họ đỡ bị căng thẳng.

Nhân viên chương trình QUIT

(Lê Ý Chí)

Nhân Viên QUIT: Tôi cho rằng hút thuốc là một thói quen đáng ghét. Nó có hại cho sức khoẻ và gây tốn kém rất nhiều cho cộng đồng. Cần cấm hút thuốc. Nhiệm vụ của tôi là giúp mọi người bỏ hút thuốc.

Ý kiến của Hướng dẫn viên cuộc thảo luận

Phát biểu rằng đây là một cuộc thảo luận hữu ích và cảm ơn khán giả đã đặt những câu hỏi sâu sắc với chủ toạ đoàn. Kết luận bằng cách nói rằng bây giờ chủ toạ đoàn sẽ thảo luận thêm và đưa ra quyết định liên quan đến vấn đề hút thuốc tại những cuộc tranh tài thể thao.

u!L-ỌC-IN buộ

Tôi tin là không có đủ bằng chứng để kết luận là hút thuốc lá có hại cho sức khoẻ. Hút thuốc là việc hợp pháp và hơn nữa, tôi đã giúp công ăn việc làm cho hàng ngàn người mà nếu không có tôi họ sẽ đói. Tôi không buộc ai hút thuốc và hút hay không là quyền của họ.

(Mr Nick O' Teen)

Bà Trần Thị Lục Sĩ

Tôi cho rằng người không hút thuốc khoẻ mạnh hơn người hút thuốc bởi vì hút thuốc làm giảm khả năng hoạt động của phổi. Nếu bạn muốn lên tới đỉnh cao nhất trong thể thao - đừng hút thuốc!

(Ms. Verity Fit)

Nồng nàn khoe vẫn yêu

Tôi cho rằng người không hút thuốc khoẻ mạnh hơn người hút thuốc bởi vì hút thuốc làm giảm khả năng hoạt động của phổi. Nếu bạn muốn lên tới đỉnh cao nhất trong thể thao - đừng hút thuốc!

(Mr. Barry Fit)

Ông Ba 55 tuổi

Tôi bị suyễn là do hít khói thuốc của những người hút. Tôi nghĩ pháp luật nên cấm hút thuốc vì ngửi khói thuốc từ những người hút thở ra làm tôi khó thở.

Những người hút thuốc thật là ích kỷ!

(Mildred aged 55)

Bác Sĩ Nguyệt Y Khoa

Thực ra tôi biết rõ hút thuốc là nguyên nhân chính của những cái chết do các chất gây nghiện. Hút thuốc là nguyên nhân của chứng ung thư phổi và hít khói thuốc do người hút thuốc thở ra cũng làm cho người ta bị bệnh. Hút thuốc chẳng những gây chết người mà còn làm suy yếu sức khoẻ của rất nhiều người. Nên cấm hẳn hút thuốc!

(Dr. Penny Cillin)

Bác Sĩ Lê Phong Mạc

Thực ra tôi biết rõ hút thuốc là nguyên nhân chính của những cái chết do các chất gây nghiện. Hút thuốc là nguyên nhân của chứng ung thư phổi và hít khói thuốc do người hút thuốc thở ra cũng làm cho người ta bị bệnh. Hút thuốc chẳng những gây chết người mà còn làm suy yếu sức khoẻ của rất nhiều người. Nên cấm hẳn hút thuốc!

(Dr. Steth A. Scope)

Lẽ Vẫn Phé

Tôi hút thuốc, OK, đó là do tôi lựa chọn. Tôi khoái hút; hút thuốc có nhiều cái thú và các bạn tôi đều hút thuốc cả. Hút thuốc là một cái cớ tốt cho bạn bè cùng họp mặt và tôi có thể bỏ hút dễ ợt.
Tôi đâu có nghiền.

(Winnie Blue)

Tران Văn Hết, 15 tuổi

Tôi hút thuốc, OK, đó là do tôi lựa chọn. Tôi khoái hút; hút thuốc có nhiều cái thú và các bạn tôi đều hút thuốc cả. Hút thuốc là một cái cớ tốt cho bạn bè cùng họp mặt và tôi có thể bỏ hút dễ ợt. Tôi đâu có nghiền.

(Benny Hedges aged 15)

Còn Nghe Nhìn Lộn Tự Giả

Tôi hút mỗi ngày một gói từ lúc 12 tuổi và cả đời tôi chưa bao giờ bị bệnh lây
một ngày. Tôi là bằng chứng sống cho thấy hút thuốc chẳng có hại gì cả và
những gì người ta nói đều là láo khoét! Hút thuốc giúp tôi bình tĩnh lại và thư
giãn.

(Bob aged 55)

Bà Kim Tiễn

Tôi tin rằng hút rất tốn kém và là việc phung phí tiền bạc. Mỗi tuần hút 3 gói tốn 30 dollars tức là 1,500 dollars một năm. Với người như cụ Nghiền có nghĩa là cụ đã phung phí 120,000 dollars trong cuộc đời của cụ. Với số tiền này cụ đã có thể mua một căn Unit rất tiện nghi trong một làng hữu dưỡng.

(Ms Lotta Cash)

Quỹ Kim Tuyến

Tôi tin rằng hút rất tốn kém và là việc phung phí tiền bạc. Mỗi tuần hút 3 gói tốn 30 dollars tức là 1,500 dollars một năm. Với người như cụ Nghiền có nghĩa là cụ đã phung phí 120,000 dollars trong cuộc đời của cụ. Với số tiền này cụ đã có thể mua một căn Unit rất tiện nghi trong một làng hữu dưỡng.

(Mr. Lotta Cash)

Ông Th่านh Lè

Tôi không thấy trở ngại gì nếu những người mẫu trẻ của tôi hút thuốc vì họ sẽ ăn ít đi và tôi thích các người mẫu của tôi có thân hình mảnh mai hơn là đầy đà (Ai cũng vậy thôi, phải không?) Tôi không cho họ hút thuốc khi trình diễn nhưng nếu họ hút đầy sau hậu trường thì được. Hút thuốc giúp họ đỡ bị căng thẳng.

(Tamara)

Ôn Lớp Cấp I

Tôi cho rằng hút thuốc là một thói quen đáng ghét. Nó có hại cho sức khoẻ và gây tổn kém rất nhiều cho cộng đồng. Cần cấm hút thuốc. Nhiệm vụ của tôi là giúp mọi người bỏ hút thuốc.

(Will Power)

SINH HOẠT 3 (20 phút)

Câu hỏi mẫu

Những câu hỏi này có thể dùng để giúp học sinh chuẩn bị cho sinh hoạt có phụ huynh tham gia hay cũng có thể được phân phối cho khán giả trong lúc sinh hoạt như là một cách để nhắc nhở.

Câu hỏi cho **Giám đốc Công ty Thuốc Lá**

Ban đêm liệu ông có ngủ ngon không khi biết rằng có nhiều người bị bệnh hoạn do dùng sản phẩm của công ty ông?

Câu hỏi cho **Giám đốc Công ty Thuốc Lá**

Được rồi, thưa ông Ni-Cô-Tin, ông nói rằng không có bằng cớ đủ để kết luận là hút thuốc gây chứng ung thư phổi, thế còn những miếng nhăn nhỏ ông cho dán lên bao thuốc để cảnh cáo rằng *hút thuốc làm chết người* là nghĩa gì?

Câu hỏi cho **Bác sĩ**

Có phải ảnh hưởng của việc người khói thuốc do người khác hút gây nguy hại như vậy không, hay là ông Ba chỉ thổi phồng vấn đề lên mà thôi?

Câu hỏi cho **Bác sĩ**

Như vậy thì bác sĩ làm sao giải thích được trường hợp của cụ Nghiên, dù nay cụ đã 85 tuổi mà vẫn còn mạnh khoẻ?

Câu hỏi cho **Thiếu niên**

Bạn có lo lắng về sức khoẻ của mình hay sợ bị ung thư phổi không?

Câu hỏi cho **Thiếu niên**

Điều gì làm bạn quả quyết là bạn sẽ bỏ hút thuốc dễ ợt trong khi có báo cáo cho rằng chất ni-cô-tin còn làm cho người ta nghiên hơn cả bạch phiến?

Câu hỏi cho **Thiếu niên hay nhân viên QUIT**

Số thiếu niên hút thuốc có vẻ đang gia tăng, nhất là về phía các con gái. Theo bạn tại sao họ lại có vẻ phớt lờ những lời cảnh cáo?

Câu hỏi cho **Thiếu niên**

Nhưng cái gì làm cho bạn quyết định hút thuốc? Có phải do áp lực của bạn bè không?

Câu hỏi cho **Huấn luyện viên thể dục**

Thế còn anh Võ Nhảy Sào thì sao, anh ta chẳng phải là lực sĩ hút thuốc lá mà vẫn đoạt Huy Chương Thế Vận là gì? Rồi còn Shane Warne, Pete Sampras và Tiger Wood là những thể thao gia nổi tiếng mà vẫn hút thuốc.

Câu hỏi cho **Huấn luyện viên thể dục**

Nếu một người nghiên thuốc lá nặng rồi bỏ thuốc thì thể lực của họ có khá hơn không?

Câu hỏi cho **Cố vấn tài chánh**

Ông có nghĩ là nếu người ta không được phép hút thuốc tại những cuộc tranh tài thì họ sẽ ngồi nhà và số vé bán ra sẽ giảm xuống không?

SINH HOẠT 3 (20 phút)

Câu hỏi cho **Cố vấn tài chánh**

Ông có vẻ chú tâm rất nhiều tới vấn đề tiền bạc. Vậy ông có lời khuyên nào cho người thanh niên bắt đầu dính vào một thói quen rất tốn kém?

Câu cho **Ông Ba**

Hơi xăng cũng làm cho ông khó thở chứ. Vậy chắc ông cũng muốn cấm cả xe hơi phải không?
Ông có nghĩ là người hút thuốc cũng có quyền của họ chứ?

Câu hỏi cho **Ông Ba**

Ông Ba, nếu người ta được phép hút thuốc ở địa điểm tranh tài thì ông có đi coi không?

Câu hỏi cho **Cụ Nghiên**

Nếu cháu cụ bắt đầu hút thuốc lúc 12 tuổi thì cụ sẽ nói sao?

Câu hỏi cho **Cụ Nghiên**

Có vẻ cụ như hơi khó thở, cụ có nghĩ đó là do hút thuốc không?

Câu hỏi cho **Cụ Nghiên**

Cụ có vẻ bị ho nhiều đấy. Cụ có nghĩ đến việc đi khám bệnh chưa?

Câu hỏi cho **Nhà Đào Tạo Người Mẫu**

Ông nghĩ thế nào khi những chương trình quảng cáo trên TV chiếu những người mẫu có những vết nhăn quanh miệng và hàm răng bợn vàng vì nhựa thuốc – chắc chắn là người mẫu đó trông chẳng đẹp chút nào phải không?

Câu hỏi cho **Nhà Đào Tạo Người Mẫu**

Ông có quan tâm tới sức khoẻ của người mẫu không? Sao không lo cho họ về vấn đề ăn uống đúng cách để họ có đủ năng lực làm việc?

Câu hỏi cho nhân viên **Quit**

Thưa ông Ý Chí, nhiệm vụ của ông là giúp người ta bỏ thuốc. Ông có lời khuyên nào cho cụ Nghiên và các thanh niên? Nếu bây giờ cụ Nghiên muốn bỏ thuốc thì có quá trễ không?

Câu hỏi cho **Nhân viên Quit**

Thưa ông Ý Chí, ông có nghĩ rằng nếu ông làm cho mọi người đều bỏ hút thuốc thì ông sẽ thất nghiệp không? Ông có lo không?

Câu hỏi cho **Nhân viên Quit**

Thanh niên nói rằng họ có thể bỏ hút bất cứ lúc nào họ muốn? Ông có lời khuyên nào cho họ không?

SINH HOẠT 4 (20 phút)

Giả Thuyết 2: Rượu Bia và Dạ Vũ Ra Mắt Các Thiếu Nữ Tới Tuổi Cập Kê

Hướng dẫn viên học sinh: _____

Mục đích

Để tạo nên một cuộc tranh luận về vấn đề uống rượu bia tại những buổi sinh hoạt công cộng của các câu lạc bộ thể thao.

Gợi ý

- Cuộc tranh luận này sẽ có hiệu quả hơn nếu học sinh được tập dợt trước vài lần. Cuộc tranh luận này nên được tổ chức trong các buổi họp vì cần có sự tham gia của nhiều người.
- Một điểm cần thiết cần phải được mọi người thấu hiểu là cả những người trong ban chủ toạ lẫn khán giả đều đóng một vai trò, do đó điều quan trọng là học sinh phải giữ trọng vai nhân vật do mình thủ diễn để khán giả đặt câu hỏi thách thức lại ý tưởng của nhân vật đó.
- Bạn có thể đưa ra cho khán giả một số câu hỏi có sẵn để bắt đầu buổi sinh hoạt, hoặc bạn có thể nói tên một vài nhân vật cho những nhóm nhỏ để những nhóm này nghĩ ra câu hỏi. Tự nghĩ ra câu hỏi cũng là một cách để khuyến khích những người tham dự trao đổi với nhau.
- Khuyến khích học sinh ngồi ở bàn chủ toạ giúp nhau trong trường hợp một người trong nhóm bị bí không trả lời được. Nếu chuẩn bị trước một số câu trả lời là một cách giúp cho việc điều hành buổi tranh luận dễ dàng hơn.
- Đóng nhiều hơn một vài là một điều hữu ích.

Mô tả Sinh hoạt

Hướng dẫn viên học sinh đọc lớn đề tài tranh luận, sau đó làm những điều sau:

- Mời một người tình nguyện từ nhóm khán giả để đóng vai Chủ Tịch Công Viên Giải Trí.
- Giới thiệu thành viên ban chủ toạ và mời mỗi người trình bày ngắn gọn về mình.
- Đặt những câu hỏi đã chuẩn bị sẵn với ban chủ toạ.
- Mời khán giả đặt câu hỏi cho thành viên ban chủ toạ.
- Nhắc khán giả là họ cũng đang đóng kịch và như vậy họ phải đặt những câu hỏi khó để buộc thành viên ban chủ toạ giải thích ý kiến của mình.
- Nhắc khán giả nếu cần, hoặc đưa cho họ thẻ ghi câu hỏi.

SINH HOẠT 4 (20 phút)

Gói thiệu gợi ý

Sinh hoạt này gọi là Lập Diễn Đàn Tranh Luận. Trong trường hợp giả định này, có một số nhân vật trên bàn chủ toạ đưa ý kiến về việc có nên cung cấp rượu bia trong buổi dạ vũ ra mắt các thiếu nữ đến tuổi cập kê không. Khán giả sẽ được mời đặt câu hỏi có tính cách thách đố ý kiến của thành viên ban chủ toạ.

Trường hợp giả định này năm ngoái Uỷ Ban Phụ Trách Sinh Hoạt Giải Trí Của Công Viên (Ghi tên Thành Phố/Vùng/ Thị Trấn) đã tổ chức một buổi dạ vũ ra mắt các thiếu nữ đến tuổi cập kê nhằm gây quỹ cho câu lạc bộ bóng bầu dục, bóng lười, cricket và quần vợt. (Tên Thành Phố/Vùng/ Thị Trấn) đã hơn 30 năm qua chưa tổ chức một buổi dạ vũ nào để ra mắt các thiếu nữ đến tuổi cập kê và mọi người đều rất vui mừng về việc tái lập truyền thống này.

Đây là một thành công ngoạn mục. Ban tổ chức đã được lời một số tiền lớn và phân phổi số tiền này cho các câu lạc bộ. Tất cả các câu lạc bộ này đã bắt đầu cải tiến các phương tiện của họ. Tuy nhiên phần lớn tiền lời thâu được là từ việc bán rượu bia. Có rất nhiều thiếu nữ ra mắt trong buổi dạ vũ còn dưới tuổi thành niên, bồ của họ và khách dự đều có thể mua rượu bia và uống tại buổi dạ vũ. Điều này gây ra rất nhiều quan ngại. Có người đề nghị rằng những người ra mắt năm nay sẽ không được uống rượu cũng như không được mang theo rượu bia.

Uỷ Ban Phụ Trách Sinh Hoạt Giải Trí của Công Viên đã tổ chức một buổi hội thảo công cộng để giúp họ quyết định xem năm nay dạ vũ nên được tổ chức ra sao.

Ban Chủ Toạ

Học sinh	Mẹ của thiếu nữ mới ra mắt trong buổi dạ vũ vốn là người đã ra mắt trong buổi dạ vũ trước kia và là Chủ tịch Câu Lạc Bộ Bóng Lười – Bà Nguyễn Thị Hoài Cổ
Khán giả	Chủ Tịch Công Viên Vui Chơi Giải Trí – Phạm Hùng/Phạm Thị Hằng
Học sinh	Cảnh sát và đại diện của TAC (Uỷ Ban Bồi Thường Tai Nạn Xe Cộ) – Trung Sĩ Hoàng
Học sinh	Huấn luyện viên cho các thiếu nữ làm lễ ra mắt – Đỗ Thị Thanh
Học sinh	Thiếu nữ làm lễ ra mắt trong Dạ Vũ năm nay – Cô Bạch Tuyết
Học sinh	Thiếu nữ làm lễ ra mắt năm ngoái – Giáng Xuân
Học sinh	Bạn trai của người làm lễ ra mắt trước kia, Chủ Tịch Câu Lạc Bộ Bóng Bầu Dục – Lê Văn Giáp

- 1. Nguyễn Thị Hoài Cổ – Mẹ của thiếu nữ sắp làm lễ ra mắt và là người đã tham dự dạ vũ ra mắt lần đầu và hiện là Chủ tịch Câu Lạc Bộ Bóng Lười**

(Tên học sinh)

Ghi chú cho nhân vật

Bạn đã sống ở (Tên Thành Phố/Vùng/ Thị Trấn) từ nhỏ đến lớn. Bạn là một trong những người làm lễ ra mắt trong buổi dạ vũ sau cùng vào năm 1971. Bạn là Vô Địch môn bóng lười và hiện nay bạn là Chủ tịch Câu Lạc Bộ Bóng Lười. Con gái bạn muốn làm lễ ra mắt năm nay. Bạn rất bối rối về vấn đề này. Là Chủ Tịch của Câu Lạc Bộ Bóng Lười, bạn rất vui khi câu lạc bộ thu được nhiều tiền. Bạn cũng nức lòng khi thấy câu lạc bộ làm sống lại truyền thống này và mọi người cùng hợp tác với nhau. Bạn đã từng mơ ước là cô con gái bé nhỏ của bạn một ngày nào đó sẽ làm lễ ra mắt trong cùng hội trường mà bạn đã làm lễ

SINH HOẠT 4 (20 phút)

ra mắt trước kia. Tuy nhiên những câu chuyện mà bạn đã được nghe về thanh thiếu niên uống rượu năm vừa rồi làm cho bạn hết sức lo lắng. Bạn ước gì tất cả mọi thứ đều tốt đẹp và đơn giản như trước kia khi bạn còn là một thiếu nữ. Thỉnh thoảng bạn có uống rượu nhưng thực ra bạn không thích. Bạn mong rằng những thanh niên thiếu nữ nên chờ khi tới tuổi trưởng thành rồi hãy uống rượu và như vậy vấn đề sẽ được giải quyết.

Câu Hỏi

NGƯỜI HƯỚNG DẪN CHƯƠNG TRÌNH: Chị Hoài Cố, chị nghĩ gì về việc đề nghị tổ chức dạ vũ ra mắt của các thiếu nữ?

HOÀI CỐ: Tôi thích buổi dạ vũ ra mắt lắm. Tôi tham dự buổi dạ vũ ra mắt đã hơn 30 năm rồi và tôi luôn mong con gái tôi được ra mắt trong tham dự buổi lễ ra mắt của nó. Tôi cũng đã giữ cái áo dài của tôi và tôi sẽ cho cháu mặc cái áo đó – phải, tôi nghĩ cháu sẽ mặc. Dẫu sao thì đó cũng là một buổi tối quan trọng trong đời một thiếu nữ. Câu Lạc Bộ Bóng Lưới rất sung sướng được góp phần vào việc này cũng như gây quỹ để cải tiến các phương tiện cho con gái của chúng ta.

NGƯỜI HƯỚNG DẪN CHƯƠNG TRÌNH: Vậy thì chị bằng lòng để những em tham dự dạ vũ uống rượu phải không?

HOÀI CỐ: Khi tôi tham dự lễ ra mắt, không có rượu bia gì cả. Tôi vẫn uống ít rượu. Thực ra tôi không thích rượu. Tôi ước gì chúng ta sẽ có buổi dạ vũ như trước kia khi mà ai cũng vui sướng và khiêu vũ. Thanh thiếu niên chỉ cần có thái độ và hành động đúng đắn và chờ đến khi đủ tuổi để có thể uống rượu một cách hợp pháp.

Câu hỏi của Khán giả

Hỏi: Hoài Cố, chị có nghĩ là Câu Lạc Bộ Bóng Lưới có trách nhiệm bảo đảm cho mọi người biết uống rượu một cách an toàn không?

HOÀI CỐ: Tôi chưa bao giờ nghĩ về vấn đề này. Tôi muốn nói là tôi đã dành rất nhiều thời gian để sắp xếp các trọng tài, giúp các đội tiến bộ và tìm các huấn luyện viên. Có phải là nhà trường và phụ huynh có trách nhiệm bảo đảm là các em không có những hành động đại dột không? Tôi muốn nói là khi tôi còn là một thiếu nữ, chúng tôi chẳng bao giờ nghĩ tới việc uống rượu. Tôi ước gì mọi thứ đừng có quá phức tạp như hiện nay.

2. Chủ Tịch Công Viên Vui Chơi Giải Trí Phạm Hùng/Phạm Thị Hằng – (Khán giả Tình Nguyên)

Ghi chú Cho Nhân Vật

Bạn đã sống ở (Tên Thành Phố/Vùng/Thị Trấn) từ nhỏ tới lớn. Bạn là một thể thao gia nổi tiếng. Mỗi đây bạn đã về hưu và sẵn sàng dùng thời giờ rảnh rỗi để khôi phục Công Viên Giải Trí địa phương trở lại thời gian vàng son như trước. Bạn quyết định là sẽ làm cho công viên trở thành công viên giải trí tốt đẹp nhất trong vùng. Bạn thích uống một ly bia và theo bạn, thể thao và rượu luôn luôn đi đôi với nhau. Bạn biết rằng muốn gây quỹ thành công đều cần cù vào việc bán rượu bia. Bạn nghĩ rằng phụ huynh các thanh thiếu niên có nhiệm vụ ngăn ngừa để các em chưa tới tuổi hợp pháp không uống rượu. Bạn cảm thấy khó chịu khi thấy một số người tự cho mình là người tốt có thể cản trở thu nhập mà toàn thể cộng đồng đều được hưởng lợi.

SINH HOẠT 4 (20 phút)

Câu hỏi

NGƯỜI HƯỚNG DẪN CHƯƠNG TRÌNH: Chương trình nào đã được khởi sự tại Công Viên Vui Chơi Giải Trí do số tiền thâu được từ buổi dạ vũ dành cho các thiếu nữ ra mắt năm ngoái?

PHẠM HÙNG/PHẠM THỊ HẰNG: Chà (Tên người hướng dẫn chương trình), tôi rất vui khi bạn hỏi câu này. Câu lạc bộ Quần Vợt đã gắn đèn trên 4 sân quần vợt tuần tới, 4 sân này sẽ được trải bằng loại Sân Nẩy. Câu Lạc Bộ Bóng Lưới cũng đã quyết định trải lại mặt sân bằng loại sân không trơn. Họ cũng quyết định cải tiến phòng thay quần áo nữ. Câu Lạc Bộ Bóng Bầu Dục đã xây một phòng tập thể dục. Câu Lạc Bộ Cricket thì đã xây một khu vực có lối chấn. Tất cả các bạn nên xuống đó coi. Tuyệt vời hết chỗ chê.

NGƯỜI HƯỚNG DẪN CHƯƠNG TRÌNH: Vậy thì bạn không cần thêm tiền nữa phải không?

PHẠM HÙNG/PHẠM THỊ HẰNG: Chà, chúng tôi chưa trả tiền cho công trình nào hết. Chúng tôi cần tổ chức thêm khoảng 10 buổi dạ vũ cho những thiếu nữ ra mắt để có tiền trả các món nợ và để quỹ không còn bị thiếu hụt nữa.

NGƯỜI HƯỚNG DẪN CHƯƠNG TRÌNH: Trong số tiền lời năm vừa rồi thì việc bán rượu bia có góp phần quan trọng không?

PHẠM HÙNG/PHẠM THỊ HẰNG: Đó là phần quan trọng nhất. Tiền bán vé chỉ đủ trang trải chi phí nhưng tiền bán rượu bia là lời nhiều nhất. Nếu để cho mọi người mang rượu bia tới thì chúng tôi sẽ phải lấy tiền vé cao hơn nhưng tiền lời thì cũng vẫn không nhiều bằng.

Câu hỏi của Khán giả

Hỏi: Tôi từ Trung Tâm Chăm Sóc Riverview và tôi muốn trực tiếp hỏi ông bà Phạm Hùng/Phạm Thị Hằng. Ông Bà có biết rằng, là Chủ Tịch Câu Lạc Bộ tổ chức buổi dạ vũ, chính ông bà sẽ phải trả bất cứ số tiền phạt nào do việc bán rượu bia cho người vị thành niên không?

PHẠM HÙNG/PHẠM THỊ HẰNG: Này anh bạn, chúng ta là một cộng đồng đoàn kết chặt chẽ. Chúng ta đoàn kết với nhau. Ngoài ra nếu mấy em nhỏ uống một ly rượu bia cũng không phải lỗi của tôi. Cha mẹ các em cần bảo đảm là các em uống nước chanh thôi. Dầu vậy, ai mà có thì giờ để hỏi giấy chứng minh tuổi tác của các em? Chỉ việc phục vụ nước uống trong năm rồi cũng đã làm chúng tôi quá mệt. Ai mà lại muốn gây thêm phiền phức cho mình, có phải không.

3. Trung Sĩ Hoàng – Nhân Viên Cảnh Sát và Đại Diện Cơ Quan TAC

(Tên học sinh)

Ghi chú về nhân vật

Bạn đã là nhân viên cảnh sát ở (Tên Thành Phố/Vùng/Thị Trấn) được 10 năm rồi. Bạn yêu mến cộng đồng địa phương và muốn có một quan hệ tốt đẹp với mọi người. Bạn đã từng chơi banh và cricket ở đây và là một trong ủng hộ viên nhiệt thành của câu lạc bộ, tuy nhiên mới đây bạn đã chứng kiến vài tai nạn xe cộ làm chết người mà nguyên nhân là do say rượu. Việc này khiến bạn càng cảm thấy không yên tâm biết được sau những trận đấu thể thao, người ta đã uống rượu rất nhiều. Thực ra bạn đã không tới tham dự các buổi lễ lạc của câu lạc bộ từ lâu và do đó bạn không phải là người đạo đức giả. Bạn muốn các câu lạc

SINH HOẠT 4 (20 phút)

bộ có bỗn phận và trách nhiệm hơn trong việc bảo đảm là luật lệ về rượu phải được tuân theo và mọi người cần phải biết uống rượu làm sao để giữ được an toàn cho mình và người khác. Bạn sẽ sẵn lòng ủng hộ cho việc tổ chức buổi dạ vũ để ra mắt các thiếu nữ tới tuổi cập kê nếu nghiêm cấm được việc những người chưa tới tuổi hợp lệ uống rượu.

Câu hỏi

NHÂN VIÊN HƯỚNG DẪN CHƯƠNG TRÌNH: Trung sĩ Hoàng, là một nhân viên công lực, Bạn có bằng lòng về việc người ta bán rượu bia trong buổi Dạ Vũ Ra Mắt Các Thiếu Nữ của (Tên Thành Phố) không?

HOÀNG: Theo tôi, không có gì trớ ngai nếu luật lệ được tuân hành đúng đắn.

NHÂN VIÊN HƯỚNG DẪN CHƯƠNG TRÌNH: Người ta nói rằng năm ngoái có rất nhiều thanh thiếu niên chưa tới tuổi được luật pháp cho phép đã uống rượu. Như vậy có phải là vi phạm luật pháp không?

HOÀNG: Đúng thế, uống rượu khi chưa đủ tuổi hợp lệ là vi phạm luật pháp. Việc này có thể làm câu lạc bộ bị cấm hoạt động và gây tổn kém rất nhiều cho các người bạn của tôi là Hùng/Hằng hiện là Chủ tịch câu lạc bộ. Mỗi người uống rượu khi chưa đủ tuổi hợp lệ sẽ bị phạt 50 dollars ngay tại chỗ. Ban quản trị câu lạc bộ sẽ bị phạt 4000 dollars vì cung cấp rượu bia cho những người chưa đủ tuổi hợp lệ và để cho họ uống tại câu lạc bộ khi họ không có phụ huynh đi kèm. Câu lạc bộ cũng phải ra trước Uỷ Ban Cấp Giấy Phép Bán Rượu Bia và bị phạt thêm 3,000 dollars. Tất cả vấn đề này làm cho nhiệm vụ của người cảnh sát như tôi rất khó khăn. Tôi hiểu nhu cầu cần gây quỹ của các câu lạc bộ và tôi cũng hiểu là các câu lạc bộ tổ chức những dịp để cho mọi người có dịp gặp gỡ nhau là một điều rất tốt, tuy nhiên nếu các câu lạc bộ không coi trọng phật luẬt thì tôi e rằng tôi phải thi hành bỗn phận mà luật pháp giao phó. Rất tiếc trong trường hợp này, tôi sẽ bị coi như là chống lại cộng đồng của chúng ta chứ không phải giúp đỡ họ.

Câu hỏi của Khán giả

Hỏi: Tôi là thành viên của Uỷ Ban Câu Lạc Bộ **Cricket** và tôi muốn hỏi trung sĩ Hoàng. Ông thường xuống Câu Lạc Bộ sau những trận đấu và nếu tôi nhớ không lầm thì ông cũng cùng chúng tôi tham gia ăn mừng. Tại sao trong đêm dạ vũ, ông không nghỉ công tác để tham dự?

HOÀNG: Tôi e rằng thời gian đã thay đổi. Tôi không cần phải nhắc nhở ông về hai tai nạn xe hơi thảm khốc đã xảy đến trong cộng đồng chúng ta trong năm ngoái. Mạng sống của những người trẻ tuổi đó đã bị mất đi chỉ do say rượu. Các bạn trẻ chắc chắn đã uống quá nhiều rượu bia tới mức nguy hiểm. Là người lớn, chúng ta phải nghĩ lại bằng cách nào và tại sao mà sự việc lại xảy ra như vậy. Tôi sẽ rất vui nếu buổi dạ vũ chào mừng hội viên mới sẽ tiếp tục được tổ chức miễn là những người liên hệ phải có trách nhiệm bảo đảm là không ai sẽ vi phạm luật. Nếu được như vậy các bạn sẽ không cần phải bảo tôi nén tắc trách trong nhiệm vụ và đạo đức giả. Tôi có nhiệm vụ phải thi hành luật pháp.

4. Đỗ Thị Thanh – Huấn Luyện Viên Hướng Dẫn Các Thiếu Nữ Làm Lễ Ra Mắt

(Tên học sinh)

SINH HOẠT 4 (20 phút)

Ghi chú về nhân vật

Bạn thích khiêu vũ. Đối với bạn, khiêu vũ là quan trọng nhất. Bạn rất nức lòng và vui sướng khi truyền thống tổ chức dạ vũ đón chào hội viên mới được làm sống lại. Bạn rất that vọng vì trong buổi dạ vũ năm ngoái, các thanh thiếu niên chỉ nhảy ‘đang hoàng’ có hai bản mà thôi. Bạn tin rằng buổi dạ vũ nên là một chương trình dành cho những điệu khiêu vũ trang trọng và không có vấn đề do rượu bia gây ra.

Câu hỏi

NGƯỜI HƯỚNG DẪN CHƯƠNG TRÌNH: Cô có nghĩ rằng cần phải bán rượu bia tại buổi dạ vũ ra mắt hội viên mới không?

THANH: Không, chắc chắn là không. Buổi dạ vũ cần phải là một đêm tuyệt vời cho khiêu vũ. Các thiếu nữ nên lả lướt trên sàn nhảy trong những điệu luân vũ làm xoay tròn những tấm khăn lụa trong cánh tay điệu nghệ của những chàng trai với những bước nhảy nhẹ nhàng điêu luyện. Bạn có thấy người ta khiêu vũ như thế nào khi họ say không? Họ quên những bước nhảy. Họ uốn éo và quay cuồng không theo nhịp điệu gì cả. Quần áo họ trở nên sộc sẹnh – áo sơ mi sút ra ngoài quần, đầu tóc rũ rượi. Nghĩ đến thật là khủng khiếp, rất khủng khiếp.

NHÂN VIÊN HƯỚNG DẪN CHƯƠNG TRÌNH: Như vậy theo tôi thì buổi dạ vũ năm ngoái hẳn làm cô hết sức thất vọng?

THANH: Tôi cảm thấy rất đau lòng. Những thanh thiếu niên xinh đẹp đó đã rất chăm chỉ trong thời gian tập luyện. Trông họ thật hết sức dễ thương. Và lúc họ trình diễn khiêu vũ bạn có thấy không? Đẹp tuyệt vời. Và sau đó thì – mọi người bắt đầu uống rượu bia. Dạ vũ của các cô mà các cô chẳng được ai ngó ngàng tới vì ai nấy chỉ lo uống rượu uống bia thay vì khiêu vũ.

Câu hỏi của Khán giả

HỎI: Cô Thanh, cô có cho rằng dạ vũ để ra mắt các thiếu nữ tới tuổi cập kê và những buổi khiêu vũ trang trọng thời trước chỉ còn là di sản của quá khứ và thanh thiếu niên bây giờ đã cảm thấy chán ngấy rồi? Cô có nghĩ đó là lý do nhiều thanh thiếu niên chọn uống cho say trong đêm dạ vũ đó không?

THANH: Làm ơn đừng nói thế chứ. Không phải tất cả thanh thiếu niên đều uống rượu bia đó. Chỉ có một số thôi. Họ thích khiêu vũ và những điệu khiêu vũ Nam Mỹ bây giờ rất hợp thời trang. Chúng ta cần khiêu vũ nhiều hơn. Nếu mọi người đều khiêu vũ thì sẽ không có ai uống rượu. Ba, má, anh chị em trai gái – ai cũng nên khiêu vũ hết.

Bach Tuyết – Sẽ là thiếu nữ làm lễ ra mắt năm nay

(Tên học sinh)

Ghi chú về vai trò

Bạn là một thiếu nữ 16 tuổi. Bạn đang học lớp 11. Bạn rất muốn được câu lạc bộ tổ chức cho bạn làm lễ ra mắt. Bạn có một nhóm bạn bè thân và muốn có mối giao hảo tốt đẹp với

SINH HOẠT 4 (20 phút)

tất cả mọi người. Bạn chưa có bạn trai đúng nghĩa. Bạn đã đi dự một vài buổi tiệc tùng. Ba má bạn không muốn bạn uống rượu cho tới khi bạn đủ tuổi hợp lệ. Cho tới nay bạn chưa đi dự một buổi tiệc nào có nhiều người uống rượu. Bạn nghĩ rằng những người uống rượu là người lớn và có vẻ điệu nghệ và bạn rất muốn thử. Bạn nghĩ rằng khi bạn đã đủ tuổi để làm lễ ra mắt thì chắc bạn cũng đã đủ lớn để uống rượu tại những buổi tiệc tùng.

Câu hỏi

NGƯỜI HƯỚNG DẪN CHƯƠNG TRÌNH: Bạch Tuyết, bạn đang nôn nóng chờ đợi buổi lễ ra mắt của bạn phải không?

BẠCH TUYẾT: Tôi nóng lòng lắm. Tôi có chiếc áo đẹp nhất. Chúng tôi đang học khiêu vũ và thật là vui. Người bạn nhảy cặp với tôi thật dễ thương. Cả Ba lỗn Má đều rất vui. Tôi đã dạy Ba khiêu vũ để Ba cũng nhảy với tôi. Má nói là má chưa thấy Ba khiêu vũ đúng cách bao giờ. Tất cả thân nhân của tôi đều tới để xem và tất cả các bạn tôi cũng sẽ có mặt. Tôi thiệt hồi hộp và vui quá đi.

NGƯỜI HƯỚNG DẪN CHƯƠNG TRÌNH: Năm ngoái có một buổi ‘tiệc sau buổi dạ vũ’ ra mắt Các Thiếu Nữ Tới Tuổi Cập Kê’. Liệu bạn có tham dự buổi tiệc này không?

BẠCH TUYẾT: Bạn làm như thể tôi sẽ bỏ buổi đó thì phải. Ai cũng nói là buổi tiệc này sẽ vui nhộn lắm. Chúng tôi đã chuẩn bị hết rồi, làm sao mà huỷ bỏ được.

NGƯỜI HƯỚNG DẪN CHƯƠNG TRÌNH: Bạn bao nhiêu tuổi?

BẠCH TUYẾT: Mười sáu.

NGƯỜI HƯỚNG DẪN CHƯƠNG TRÌNH: Ba Má bạn có biết là bạn sẽ uống rượu tại buổi dạ vũ ra mắt không?

BẠCH TUYẾT: Chúng tôi chưa nói tới vấn đề này nhưng có người bảo tôi là làm lễ ra mắt thì cũng như là bắt đầu làm người lớn. Vậy nếu tôi đã đủ lớn để làm lễ ra mắt thì chắc là tôi cũng đủ lớn để uống rượu được chứ?

Câu hỏi của Khán giả

HỎI: Bạch Tuyết, bạn có lo ngại là buổi dạ vũ ra mắt của bạn sẽ tệ hại nếu bạn hoặc bất cứ người bạn nào của bạn say rượu không?

BẠCH TUYẾT: Thật khôi hài. Ai cũng sẽ cởi mở sau một vài ly rượu bia. Chắc bạn cũng biết là sẽ chẳng có chuyện gì xảy ra chứ. Người ta chỉ chân nam đá chân siêu một chút và vài người khác có thể ‘cho chó ăn chè’ nhưng chẳng có gì tệ hại xảy ra cả. Đâu có phải chúng tôi sẽ chích sì-ke hay làm điều gì thật tồi tệ đâu.

4. Giáng Xuân – Thiếu nữ làm lễ ra mắt năm ngoái

(Tên học sinh)

Ghi chú về nhân vật

Bạn đã 17 tuổi và bạn được làm lễ ra mắt năm ngoái. Bạn có một người bạn trai từ lâu nhưng bạn đã chia tay với anh ta sau buổi dạ vũ. Bạn đã nghĩ rằng làm lễ ra mắt là điều tốt đẹp nhất cho bạn nhưng ngược lại đối với bạn nó đã trở thành một cơn ác mộng. Nay giờ

SINH HOẠT 4 (20 phút)

bạn không có nhiều bạn như trước nữa và cảm thấy lạc lõng, chán nản. Bạn đã đi dự hàng chục buổi tiệc tùng và bạn đều uống say để che lấp nỗi buồn của bạn vì không có bạn trai.

Câu hỏi

NGƯỜI HƯỚNG DẪN CHƯƠNG TRÌNH: Bạn có vui trong buổi dạ vũ ra mắt của bạn năm ngoái không?

GIÁNG XUÂN: Vui lắm.

NGƯỜI HƯỚNG DẪN CHƯƠNG TRÌNH: Nghe bạn nói, tôi thấy bạn có vẻ không hoàn toàn thích thú. Bạn có thể nói rõ thêm được không?

GIÁNG XUÂN: À, buổi dạ vũ ra mắt lúc đầu thực sự là tuyệt vời. Nhưng rồi thì nó đã biến thành một buổi tối ghê gớm nhất trong đời tôi.

NGƯỜI HƯỚNG DẪN CHƯƠNG TRÌNH: Có thể cho tôi biết chuyện gì xảy ra không?

GIÁNG XUÂN: Bạn trai tôi không phải là người nhảy cặp với tôi – tôi không có bạn trai ở đó lúc nào cả. Dĩ nhiên anh ta tới nhưng anh ta say khướt. Đầu tiên có vẻ tức cười và tôi cũng uống nữa. Sau đó anh trở thành hung hăng cộc cằn và có hành động ngu xuẩn. Anh ta bắt đầu tìm cách chọc ghẹo các cô gái và đánh lộn với những anh chàng khác. Thật là khủng khiếp lúc ở trong buổi tiệc. Anh ấy đánh nhau dữ dội với họ. Tôi muốn ra về nhưng còn anh ấy, tôi không biết phải làm gì. Anh ấy còn xô đẩy tôi nữa. Áo tôi bị rách. Anh ấy sỉ vả tôi. Sau hết anh ấy nôn thốc nôn tháo và bất tỉnh.

NGƯỜI HƯỚNG DẪN CHƯƠNG TRÌNH: Sau đó chuyện gì xảy ra?

GIÁNG XUÂN: Buổi tiệc tiếp tục. Mọi người nghĩ anh ấy như là một huyền thoại. Tôi chỉ khóc và mọi người nghĩ rằng tôi quá thương cảm. Sau đêm đó chúng tôi chia tay.

Câu hỏi của Khán giả

HỎI: Giáng Xuân, bạn có nghĩ là đêm dạ vũ ra mắt của bạn sẽ hoàn hảo nếu bạn trai của bạn không mua được rượu tại buổi khiêu vũ không?

GIÁNG XUÂN: Bất kể thế nào thì anh ấy cũng sẽ say. Có thể là anh ấy sẽ không say sớm đến thế nhưng dù sao anh ấy cũng đã chuẩn bị để uống hết một chai Bundi tại buổi tiệc cơ mà. Tiệc mà không có rượu là tiệc của đám lập dị. Nếu bạn uống say và không cần biết là người ta nghĩ về mình ra sao thì bạn coi như hết thời.

Lê Văn Giáp – Chủ Tịch Câu Lạc Bộ Bóng Bầu Dục, bạn là người khiêu vũ cặp với một thiếu nữ trong dạ vũ ra mắt trước kia, hiện là cha của thiếu nữ làm lễ ra mắt năm ngoái

---

(Tên học sinh)

Ghi chú về nhân vật

Bạn là một người thích “nổ”. Bạn thường được mọi người chiều ý và là người của đám đông. Bạn từng là một tay anh chị. Bạn ghét tất cả những luận điệu **rác rưởi** và là người nghĩ sao nói vậy. Theo bạn, một gã đàn ông cần phải là một người uống bia như hũ chìm, một tay hung hăng hút thuốc liên miên. Nếu không harkin không phải đàn ông đúng nghĩa. Bạn mong muốn con bạn cũng giống như bạn khi còn trẻ. Bạn nghĩ rằng câu lạc bộ bóng bầu dục là một nơi mà đàn ông và rượu là hai thứ phải đi đôi với nhau trong bất cứ sinh hoạt nào của câu lạc bộ. Bạn ghét ý nghĩ là người ta nên can thiệp vào công việc của Câu Lạc Bộ Bóng Bầu Dục.

SINH HOẠT 4 (20 phút)

Câu hỏi

NGƯỜI HƯỚNG DẪN CHƯƠNG TRÌNH: Ông Giáp, ông có nghĩ là buổi dạ vũ ra mắt hội viên mới không nên có rượu hay không?

GIÁP: Thôi đi chú em, cho tôi xin! Chắc là em sắp bảo tôi là ăn bún bò Huế mà đừng bỏ ớt chứ gì. Dĩ nhiên chúng tôi sẽ bán rượu. Em đã nghe Ông Hùng và bà Hằng rồi chứ gì?

Chúng tôi sẽ không làm. **Nếu không bán rượu thì cháo cũng chẳng có mà húp.** Cũng đừng có nghe bà Hoài Cổ. Không phải vô tình mà bà ấy được gọi là ‘Hoài Cổ Ngày Thơ’. Bà ấy nghĩ là cảnh đàn ông chúng tôi **chạy ra xe để nghe tỷ số đá banh như hồi xa xưa, nhưng thực ra chúng tôi chạy ra xe là để uống rượu vì hàng đống bia rượu đã được dấu trong xe.** Uống rượu là chứng tỏ mình đã lớn. Tôi rất hãnh diện được uống với con trai tôi trong buổi dạ vũ năm ngoái.

NGƯỜI HƯỚNG DẪN CHƯƠNG TRÌNH: Con ông bao nhiêu tuổi rồi?

GIÁP: Mười sáu. Này bạn, tôi đã dạy nó uống rượu từ 4 năm vừa rồi. Tôi cho nó uống rượu nên nó quen rồi. Tôi còn mua cả bia cho nó để nó mang theo khi đi party như vậy nó khỏi phải “chôm” của người ta hoặc gặp rắc rối khi mua. Böyle giờ nó ngon lành rồi. Tôi mua bia nhẹ cho nó, nó nói chỉ con gái mới uống thứ đó và vì vậy tôi mua loại bia nặng cho nó. Chẳng mấy chốc thằng nhỏ nhà tôi sẽ sipping hay hơn ông già nó. Thấy không, bạn đừng có cho tôi là người cha không biết trách nhiệm dạy con.

Câu hỏi của Khán giả

Hỏi: Ông Giáp này, với tư cách là Chủ tịch Câu Lạc Bộ Bóng Bầu Dục, ông không cảm thấy mình có một chút trách nhiệm nào về mặt luật pháp hay trong việc bảo đảm là câu lạc bộ phải tuân hành luật pháp về vấn đề bán và uống rượu hay sao?

GIANG: Ruồi bu! Nhiệm vụ chính của một chủ tịch là làm cho câu lạc bộ đoạt danh hiệu vô địch.

SINH HOẠT 4 (20 phút)

Câu Hỏi Mẫu

Những câu hỏi này có thể dùng để giúp học sinh chuẩn bị cho **khi có phụ huynh** tham gia hay có thể phân phối cho khán giả trong sinh hoạt để tạo sự tương quan giữa những người tham gia.

Chị Hoài Cổ, chị có nghĩ là Câu Lạc Bộ Bóng Lưới có trách nhiệm bảo đảm rằng câu lạc bộ khuyến khích mọi người biết tự chế khi uống rượu để không gây ra sự nguy hiểm nào không?

Tôi ở cơ quan Chăm Sóc Công Đồng Riverview và tôi đặt câu hỏi với ông bà Phạm Hùng/Phạm Thị Hằng. Ông Bà có biết rằng với tư cách Chủ tịch câu lạc bộ tổ chức buổi dạ vũ, ông bà sẽ chịu trách nhiệm trả tất cả những số tiền phạt về việc bán rượu cho những người ở tuổi vị thành niên không?

Tôi là thành viên của Ban Quản Trị Câu Lạc Bộ Cricket và tôi muốn hỏi trung sĩ Hùng. Ông thường xuống Câu Lạc Bộ sau những trận đấu và nếu tôi nhớ không lầm thì ông cũng cùng chúng tôi tham gia ăn mừng. Tại sao trong đêm dạ vũ, ông không nghỉ công tác để tham dự?

Cô Thanh, cô có cho rằng dạ vũ để các thiếu nữ ra mắt và những buổi khiêu vũ trang trọng thời trước chỉ còn là di sản của quá khứ và thanh thiếu niên bây giờ đã cảm thấy chán ngấy rồi? Cô có nghĩ đó là lý do nhiều thanh thiếu niên chọn uống cho say trong đêm dạ vũ đó không?

Bạch Tuyết, bạn có lo ngại là buổi dạ vũ ra mắt của bạn sẽ tệ hại nếu bạn hoặc bất cứ người bạn nào của bạn say rượu không?

Giáng Xuân, bạn có nghĩ là đêm dạ vũ ra mắt của bạn sẽ hoàn hảo nếu bạn trai của bạn không mua được rượu tại buổi khiêu vũ không?

Ông Giáp naỳ, với tư cách là chủ tịch Câu Lạc Bộ Bóng Bầu Dục, ông không cảm thấy là mình có một chút trách nhiệm nào về mặt luật pháp trong việc bảo đảm là câu lạc bộ phải tuân hành luật pháp về vấn đề bán và uống rượu hay sao?

Ý Kiến của Hướng Dẫn Viên Học Sinh

Trình bày ý kiến rằng đây là một cuộc thảo luận hữu ích và cám ơn khán giả đã giúp đỡ bằng cách đặt những câu hỏi sâu sắc với ban chủ toạ. Kết luận bằng cách nói rằng bây giờ ban chủ toạ sẽ bàn thảo thêm để quyết định xem có cho bán và uống rượu tại buổi dạ vũ sắp tới để ra mắt hội viên mới không.

Nguyễn Thị Hoài Cố

Tôi đã sống ở đây từ nhỏ đến lớn. Tôi là một trong những thiếu nữ ra mắt sau cùng vào năm 1971. Hồi đó tôi là Vô Địch môn bóng lưới và hiện nay tôi là Chủ tịch Câu Lạc Bộ Bóng Lưới. Con gái tôi muốn làm lễ ra mắt năm nay. Tuy nhiên tôi rất bối rối về vấn uống rượu trong buổi lễ. Một mặt tôi rất vui với số tiền gây quỹ được cho câu lạc bộ, và tôi cũng rất nức lòng khi thấy mọi người cùng làm sống lại truyền thống làm lễ ra mắt của các thiếu nữ. Tuy nhiên tôi rất lo ngại về việc các thiếu niên chưa tới tuổi hợp lệ đã uống rượu. Bản thân tôi không thích uống rượu và tôi mong các thanh thiếu niên nên chờ khi học tới tuổi trưởng thành rồi hãy uống rượu và như vậy vấn đề sẽ được giải quyết.

(Netty Nostalgia)

Bà Phèm Thị Hằng

Tôi đã sống ở đây từ nhỏ tới lớn và là một thể thao gia nổi tiếng. Bây giờ tôi đã về hưu và dùng thì giờ rảnh rỗi của tôi để làm cho Khu Công Viên Vui Chơi Giải Trí trở lại tình trạng huy hoàng như trước đây. Tôi cương quyết làm cho khu này trở thành khu vui chơi giải trí tốt đẹp nhất trong vùng. Tôi thích uống rượu trong những buổi tiệc tùng xã giao và theo tôi, rượu luôn luôn đồng nghĩa với thể thao. Kết quả tài chánh tốt đẹp trong buổi dạ vũ ra mắt các thiếu nữ năm ngoái phần lớn là do tiền thu được từ việc bán rượu. Tôi nghĩ là cha mẹ có bốn phận ngăn ngừa con cái uống rượu khi chưa tới tuổi hợp lệ. Tôi lấy khó chịu khi thấy một số người muốn chứng tỏ ta đây tốt lành có thể làm phương hại tới phương cách gây quỹ này- một phương cách đem lại nguồn lợi lớn lao và lợi ích cho toàn thể cộng đồng.

(Henrietta Parkes)

បុណ្យអាមេរិកបួន

Tôi đã sống ở đây từ nhỏ tới lớn và là một thể thao gia nổi tiếng. Bây giờ tôi đã về hưu và dùng thì giờ rảnh rỗi của tôi để làm cho Khu Công Viên Vui Chơi Giải Trí trở lại tình trạng huy hoàng như trước đây. Tôi cương quyết làm cho khu này trở thành khu vui chơi giải trí tốt đẹp nhất trong vùng. Tôi thích uống rượu trong những buổi tiệc tùng xã giao và theo tôi, rượu luôn luôn đi với thể thao. Kết quả tài chánh tốt đẹp trong buổi dạ vũ ra các thiếu nữ năm ngoái phần lớn là do tiền thu được từ việc bán rượu. Tôi nghĩ là cha mẹ có bốn phận ngăn ngừa con cái uống rượu khi chưa tới tuổi hợp lệ. Tôi lấy làm khó chịu khi thấy một số người muốn chứng tỏ ta đây tốt lành có thể làm phuơng hại tôi phuơng cách gây quỹ này- một phuơng cách đem lại nguồn lợi lớn lao và lợi ích cho toàn thể cộng đồng.

(Henry Parkes)

Trung IS Hỗn

Tôi đã là nhân viên cảnh sát ở đây được 10 năm rồi. Tôi yêu mến cộng đồng địa phương và muốn có một quan hệ tốt đẹp với mọi người. Tôi đã thường chơi banh và cricket ở đây và là một trong những ủng hộ viên nhiệt thành của câu lạc bộ, tuy nhiên mới đây tôi đã chứng kiến vài tai nạn xe cộ làm chết người mà nguyên nhân là do say rượu. Việc này khiến tôi càng cảm thấy không yên tâm khi biết được sau những trận đấu thể thao, người ta đã uống rượu rất nhiều. Thực ra tôi đã không tới tham dự các buổi lễ lạc của câu lạc bộ từ lâu và do đó tôi không phải là người đạo đức giả. Tôi muốn các câu lạc bộ có bốn phận và trách nhiệm hơn trong việc bảo đảm là luật lệ về rượu phải được tuân theo và mọi người cần phải biết uống rượu làm sao để giữ được an toàn cho mình và người khác. Tôi sẽ sẵn lòng ủng hộ cho việc tổ chức buổi dạ vũ để ra mắt các thiếu nữ nếu nghiêm cấm được việc những người chưa tới tuổi hợp lệ uống rượu.

(Sergeant Holmes)

Cô Đỗ Thị Nhãnh

Tôi thích khiêu vũ. Đối với tôi, khiêu vũ là quan trọng nhất. Tôi rất nức lòng và vui sướng khi truyền thống tổ chức dạ vũ để làm lễ ra mắt các thiếu nữ được làm sống lại. Tôi rất thất vọng vì trong buổi dạ vũ năm ngoái, các thanh thiếu niên chỉ nhảy ‘đàng hoàng’ có hai bản mà thôi. Tôi tin rằng buổi dạ vũ nên là một chương trình dành cho những điệu khiêu vũ trang trọng và không có vấn đề do rượu bia gây ra.

(Tania Deltango)

Bàch Tuyết

Tôi là một thiếu nữ 16 tuổi. Tôi đang học lớp 11. Tôi rất muốn được câu lạc bộ tổ chức lễ ra mắt. Tôi có một nhóm bạn bè thân và muốn có mối giao hảo tốt đẹp với tất cả mọi người. Tôi chưa có bạn trai đúng nghĩa. Tôi đã đi dự một vài buổi tiệc tùng. Ba má tôi không muốn tôi uống rượu cho tới khi tôi đủ tuổi hợp lệ. Cho tới nay tôi chưa đi dự một buổi tiệc nào có nhiều người uống rượu. Tôi nghĩ rằng những người uống rượu là người lớn và có vẻ điệu nghệ và tôi rất muốn thử. Tôi nghĩ rằng khi tôi đã đủ tuổi để làm lễ ra mắt thì chắc tôi cũng đã đủ lớn để uống rượu tại những buổi tiệc tùng.

(Lily White)

Giai Gi Xu An

Tôi đã 17 tuổi và tôi được làm lễ ra mắt mới năm ngoái. Tôi có một người bạn trai từ lâu nhưng tôi đã chia tay với anh ta sau buổi dạ vũ. Tôi đã nghĩ rằng làm lễ ra mắt là điều tốt đẹp nhất cho tôi nhưng ngược lại đối với tôi nó đã trở thành một cơn ác mộng. Nay giờ tôi không có nhiều bạn như trước nữa và cảm thấy lạc lõng, chán nản. Tôi đã đi dự hàng chục buổi tiệc tùng và tôi đều uống say để che lấp nỗi buồn của tôi vì không có bạn trai.

(Shaza Been)

L  a V  n g  i  n h  nh

Tôi là một người thích “n  ”. Tôi thường được mọi người chiều ý và là người của đám đông. Tôi từng là một tay anh chị. Tôi ghét tất cả những luận điệu r  c rưởi và tôi là người nghĩ sao nói vậy. Theo tôi, một g   đ  n ông cần phải là một người uống bia như h   ch  m, một tay hung h  ng h  t thu  c liên mi  n. Nếu không h  n không phải đ  n ông đúng nghĩa. Tôi mong muốn con t  i cũng giống như t  i khi c  n tr  . Tôi nghĩ rằng câu lạc bộ bóng bầu dục là một nơi mà đ  n ông và rượu l   hai thứ ph  i d  i d  i với nhau trong bất cứ sinh hoạt n  o của câu lạc bộ. Tôi ghét ý nghĩ l   người ta nên can thiệp vào công việc của Câu Lạc Bộ Bóng Bầu Dục.

(Jack Blunt)

SINH HOẠT 5 (5 phút cho mỗi sinh hoạt)

The Hot Seat

(Chiếc ‘Ghế Nóng’)

Hướng dẫn viên Học sinh: _____

Mục đích

- Để chứng tỏ quyết định là một việc rất khó khăn, đặc biệt là phải quyết định nhanh chóng và trong hoàn cảnh mà mình cảm thấy hoang mang vì có nhiều hướng phải lựa chọn.
- Để chứng tỏ là trong những hoàn cảnh này, thanh thiếu niên thường bị giằng co giữa nhiều ý tưởng.

Gợi ý

- Quyết định như thế nào thực sự không quan trọng lấm bối vì việc này còn tuỳ thuộc vào phẩm chất của cuộc tranh luận. Nên tập trung vào việc tìm những điểm thuận và chống và nêu rõ những điểm này để cho khán giả xem xét.
- Tránh dùng những từ như “Hay” hoặc “Dở” hoặc “Tuyệt” hay “Quá tệ” khi nói về nhận thức của mọi người vì như vậy là bạn đã phê bình giá trị của quyết định. Nhắc các học sinh là phương cách để giảm thiểu tối đa sự nguy hại không chú trọng vào việc dùng ma tuý là đúng hay sai (lưu ý các bạn học sinh về định nghĩa của sự giảm thiểu tối đa nguy hại là thế nào và nhắc họ để ý tới từ ngữ không thích hợp ở trang 13 của tập sách *Get Wise*.) Mục đích của sinh hoạt này là để cho phụ huynh hiểu rằng trong hoàn cảnh phải đương đầu với việc dùng hay không dùng ma tuý thì việc quyết định sẽ khó khăn đến thế nào. Mục đích của cuộc tranh luận này là để phụ huynh thấy rằng có rất nhiều lý do ‘thuận’ và ‘chống’ việc dùng ma tuý trong hoàn cảnh đó. Họ cũng thấy rằng quyết định không phải là việc dễ dàng và thanh thiếu niên thường suy nghĩ kỹ trước khi quyết định.
- Nếu bạn cảm thấy là khán giả đã sẵn sàng, bạn có thể mời một vài người lớn làm người phát ngôn cho nhóm và có thể nhờ các học sinh giúp đỡ họ.
- Học sinh có thể đóng góp thêm ý tưởng trong khoảng trống dưới mỗi phần sinh hoạt hot-seat (tình huống nan giải.)
- Con số thích hợp là ba hay bốn sinh hoạt để lấy quyết định.
- Sinh hoạt này rất tốt để đem vào thực tập trong các buổi họp nhân viên.

Mô tả Sinh Hoạt

Học sinh hướng dẫn yêu cầu một người tình nguyện ngồi vào cái ghế, hướng về phía khán giả. Họ được nghe đọc nội dung kịch bản và phải cố gắng đặt mình vào trong trường hợp đó. Một người đứng một bên chiếc ghế ‘hot-seat’ (gọi là hot-seat tức ‘ghế nóng’ vì người ngồi trên ghế gấp vần đê hết sức nan giải cần giải quyết cấp bách). Vai trò của họ là ‘ủng hộ’ hay ‘phản bác’ ý nghĩ của người ngồi trên ‘ghế nóng’. Người tình nguyện nghe những ý kiến tranh luận do những người ở phía hai bên ghế đưa ra và phải tìm cách không cho ý tưởng của mình len vào và anh ta chỉ quyết định căn cứ theo ý kiến tranh luận anh ta nghe được mà thôi. Việc này cũng hơi giống cuộc tranh luận giữa lý luận ‘thuận’ và ‘chống’ và người tình nguyện phải chọn ý tưởng của người nào có sức thuyết phục nhất

SINH HOẠT 5 (5 phút cho mỗi sinh hoạt)

Nhập đề gợi ý

Sinh hoạt này được mệnh danh là hot-seat ('ghế nóng') bởi vì sẽ có một người tình nguyện từ khán giả được yêu cầu giải quyết một vấn đề nan giải. Trong khi ngồi trên 'ghế nóng', người tình nguyện phải đặt mình vào hoàn cảnh của người đang gặp vấn đề nan giải. Hai người gợi chuyện sẽ là người đại diện cho ý tưởng 'ủng hộ' và ý tưởng 'chống đối' của người ngồi trên 'hot seat' đương đầu với tình huống nan giải. Người ngồi trên ghế không được để cho ý tưởng riêng của mình chen vào và phải quyết định dựa theo lý luận được trình bày. Bây giờ xin mời một người nào tình nguyện lên ngồi trên ghế nóng và xin mời ..... và ..... đứng vào vị trí tiêu biểu cho ý tưởng 'thuận' và 'chống'

Vấn đề nan giải thích hợp cho Sinh Hoạt

- 1. Bạn là học sinh lớp 7 và bạn đi qua một nhóm học sinh lớp 10 trông có vẻ rất lì và họ đang hút thuốc. Thay vì làm cho bạn sợ, họ lại mời bạn một điếu thuốc. Bạn có nhận không?**

Bên 'Thuận' _____

Bên 'Chống' _____

<ul style="list-style-type: none"> Cứ nhận và thử hút đi – không sao đâu. 	<ul style="list-style-type: none"> Hút thuốc là ngu xuẩn; mình không cần phải hút mới tỏ được là ngon lành.
<ul style="list-style-type: none"> Chỉ hút một điếu thôi và mình sẽ làm cho mấy chàng này phục lăn. 	<ul style="list-style-type: none"> Mình đâu có biết hút thuốc. Nếu sặc khói thì trông kỳ cục lắm.
<ul style="list-style-type: none"> Chỉ hút vài hơi thôi làm sao mà nghiền được. 	<ul style="list-style-type: none"> Chỉ cần một điếu thôi là chẳng mấy chốc mình sẽ nghiền.
<ul style="list-style-type: none"> Mình sẽ là học sinh lớp 7 nổi tiếng nhất nếu mình đánh bạn với mấy anh chàng này. 	<ul style="list-style-type: none"> Mình có thể bị ung thư phổi. Mình đã thấy những quảng cáo trên TV rồi chứ?
<ul style="list-style-type: none"> Mình không phải mua điếu thuốc nào cả. Những anh chàng này muốn mời mình một điếu mà. 	<ul style="list-style-type: none"> Ừ, đó chỉ là lúc đầu thôi. Nếu bắt đầu hút mình sẽ tốn tiền lắm.
<ul style="list-style-type: none"> Hút thuốc làm mình bình tĩnh. 	<ul style="list-style-type: none"> Thuốc lá là một chất kích thích. Nó làm cho hệ thần kinh trung ương hoạt động nhanh hơn.
<ul style="list-style-type: none"> Trên bao thuốc có ghi 'hút thuốc có hại' – đó là đối với người lớn chứ không phải với mình. 	<ul style="list-style-type: none"> Mình đã thấy quảng cáo trên TV là mỗi điếu thuốc hút vào đều gây nguy hại chẳng hạn như làm cho răng vàng, tóc và quần áo đều có mùi hôi. Những vết nhăn quanh miệng trông chẳng đẹp chút nào!
<ul style="list-style-type: none"> Mình không cần hít khói thuốc nếu mình không muốn. 	<ul style="list-style-type: none"> Nếu mình bị bắt gặp thì sẽ gặp rắc rối to.
<p>Không ai biết đâu. Mấy đứa nhỏ trong trường hút hoài. Ai mà thấy mình được?</p>	<ul style="list-style-type: none"> Hãy chứng tỏ mình là mình, chỉ làm những gì mình muốn chứ đừng làm những gì người khác muốn bảo mình làm.

SINH HOẠT 5 (5 phút cho mỗi sinh hoạt)

2. Bạn 17 tuổi và cùng với 4 người bạn khác được mời đi nghỉ cuối tuần tại nhà nghỉ mát của một người bạn ở vùng biển. Sẽ không có người lớn nào ở đó và lý do chính cho dịp đi nghỉ này là để thử hút cần sa lần đầu tiên. Bạn có nhận lời mời không?

Bên 'Thuận' _____

Bên 'Chống' _____

• Tốt nhất là cứ thử hút khi có bạn ở đó với mình. Cứ nhận đi.	• Lỡ có người bị bệnh hoặc bị gì thì sao?
• Bạn mình sẽ có mặt nếu mình bị chuyện gì rắc rối.	• Ủ, nếu ba má mình biết được thì sẽ rắc rối. Ba má sẽ nổi cơn lôi đình.
• Chắc là sẽ vui lắm.	• Minh nghĩ chẳng có gì thú vị khi ngồi vật vờ vì say thuốc ở một góc nhà!
• Chỉ có mình và các bạn thôi – ba má mình sẽ không tài nào biết được	• Minh biết là điều này phạm pháp mà.
• Đừng có cố hù quá. Chỉ là một chút cần sa làm sao mà nghiên được.	• Minh có thể làm phát khỏi một cơn bệnh tâm thần, đó là bệnh tâm thần hoang tưởng.
• Ai cũng biết là hút một chút cần sa chẳng có hại gì. Hút thử một chút thì có hại gì nào?	<ul style="list-style-type: none"> • Chuyện gì xảy ra nếu mình bị dị ứng với cần sa và có những hành động quá đáng. Ai sẽ chăm sóc cho mình lúc đó?
• Suốt cuộc đời mình sẽ cứ tự hỏi hút cần sa sẽ có cảm giác gì. Đây là cơ hội cho mình.	• Minh có nghe nói đến bệnh rối loạn tâm thần rồi chứ? Minh có thể bị bệnh này lắm.
• Minh đã lớn đủ để làm những gì mình muốn buổi cuối tuần này có thể là một buổi cuối tuần tuyệt vời.	• Minh hãy làm chủ lấy mình. Nhận lời mời nhưng không phải chỉ đến đó để hút cần sa.
• Mọi người sẽ nghĩ là mình là dân chì.	• Minh sẽ hối tiếc cả đời nếu có chuyện gì xảy ra.

3. Bạn là một phụ huynh và rất lo lắng cho đứa con gái mới 15 tuổi của mình, (Dung). Mới đây Dung có vẻ rất bí mật và không nói chuyện với bạn nữa. Em bắt đầu gặp những rắc rối ở trường. Bạn nghi ngờ không biết có phải em có sài ma tuý hay không. Bạn đã thử nói chuyện với em để cho em biết điều bạn đang lo ngại nhưng em trả nên tức giận và cúp ngang không nói nữa. Trong khi dọn dẹp phòng của em, bạn gặp quyển nhật ký của em. Bạn có đọc quyển nhật ký đó không?

Bên 'Thuận' _____

Bên 'Chống' _____

• Minh phải đọc vì nó là con gái mình. Có thể có điều gì nghiêm trọng.	• Nếu có điều gì nghiêm trọng thì nó sẽ nói với mình. Minh không thể đọc được. Đó là nhật ký riêng của con, không phải của mình.
• Cứ đọc đi rồi để lại chỗ cũ. Con sẽ chẳng bao giờ biết được.	• Có những cách khác để tìm hiểu như hỏi bạn của nó.
• Nếu có chuyện gì rất tệ hại đang xảy ra thì sao? Minh sẽ rất hối tiếc nếu không có hành động gì.	• Thủ tướng tượng mình sẽ hối hận như thế nào nếu Dung biết mình đã đọc nhật ký của nó.
• Minh không chịu được nếu không biết việc gì đang xảy ra. Chỉ đọc lướt qua thôi.	• Nếu người khác đọc nhật ký của mình thì mình có thích không?
• Có thể con muốn mình đọc bởi vì nó không biết cách nào để nói cho mình biết.	• Con mình sẽ không bao giờ tin tưởng mình nữa. Minh sẽ làm cho mối liên hệ mẹ con xấu đi.

SINH HOẠT 5 (5 phút cho mỗi sinh hoạt)

4. Bạn là một thiếu nữ 15 tuổi đi dự tiệc với 3 người bạn. Lúc đó là 11g30 và ba của bạn sắp đến đón bạn và mấy người bạn của bạn lúc 12 giờ đêm. Ba má bạn nghĩ rằng buổi party

đó không có rượu nhưng một người trong số bạn của bạn quá say đứng không muốn vững và rất có thể người này sẽ ói trong xe của ba. Nếu ba biết được là có rượu trong buổi party đó thì bạn sẽ gặp rắc rối to. Bạn có cho người này quá giang không?

Bên ‘Thuận’ _____

Bên ‘Chống’ _____

<ul style="list-style-type: none"> Mình phải cho bạn quá giang, đây là người bạn thân nhất của mình. 	<ul style="list-style-type: none"> Mình không thể cho bạn quá giang được. Ba sẽ rất tức giận vì mình đã nói dối.
<ul style="list-style-type: none"> Mình không thể để bạn ở lại một mình, bạn mình có thể bị lợi dụng. 	<ul style="list-style-type: none"> Nếu bạn mình ói trong xe, bạn sẽ bị cấm đi chơi trong nhiều tháng.
<ul style="list-style-type: none"> Nếu bạn mình ói ra xe thì cứ nói với ba là bạn bị xay xe. 	<ul style="list-style-type: none"> Tại sao mình phải chịu rắc rối về việc làm của bạn mình?
<ul style="list-style-type: none"> Nếu có chuyện gì xảy ra cho bạn, mình sẽ ân hận vô cùng. 	<ul style="list-style-type: none"> Nhờ người nào đưa bạn mình về nhà.
<p>Là sao mình có thể tin cậy để người khác đưa bạn mình về nhà?</p> <ul style="list-style-type: none"> Bạn mình say quá không thể đón taxi được hơn nữa nếu tài xế taxi không蹚 hoàng thì sao? 	<ul style="list-style-type: none"> Bạn mình có thể đi taxi. Cứ đưa tiền cho bạn là được rồi. Ba má mình sẽ chẳng bao giờ tin mình nữa – nên nhớ mình đã nói với ba má là ở party không có ai uống rượu.
<ul style="list-style-type: none"> Bạn bè là phải nương nhờ lẫn nhau. Mình cũng muốn bạn giúp mình như vậy chứ phải không? 	<ul style="list-style-type: none"> Đó là trách nhiệm của bạn chứ đâu phải của mình.

5. Bạn là một thanh niên 19 tuổi và em gái 15 tuổi của bạn sắp đi dự một buổi party. Bạn biết là sẽ không có người lớn nào ở đó vì cha mẹ của người mời dự tiệc đã đi nghỉ hè. Em gái của bạn nhờ bạn mua rượu. Bạn có mua cho em gái bạn không?

Bên ‘Thuận’ _____

Bên ‘Chống’ _____

<ul style="list-style-type: none"> Mua chứ. Khi mình bằng tuổi em, mình cũng làm vậy mà. Đừng có đạo đức giả. 	<ul style="list-style-type: none"> Nếu có gì xảy ra, mọi thứ sẽ đổ lên đầu mình.
<ul style="list-style-type: none"> Chỉ cần bảo em mình đừng có uống nhiều hoặc mua cho em bạn một nửa số lượng thôi. 	<ul style="list-style-type: none"> Phải, nhưng em mình là con gái, nó không thể tự lo được. Những người khác có thể lợi dụng nó. Lúc đó mình sẽ cảm thấy ra sao?
<ul style="list-style-type: none"> Em gái mình chỉ trông vào mình. Mình là ông anh mà nó nể nang và tin tưởng. Đừng làm em thất vọng về mình. 	<ul style="list-style-type: none"> Một cô gái 15 tuổi chỉ cần uống một ít cũng say rồi. Mình biết mà.
<ul style="list-style-type: none"> Chuyện này bình thường thôi. Tất cả thanh thiếu nữ vị thành niên đều uống rượu tại các buổi party. 	<ul style="list-style-type: none"> Mình có thể giữ được bình tĩnh tới mức nào nếu biết rằng em mình gặp rắc rối?
<ul style="list-style-type: none"> Mình đã vượt qua được! Chỉ vui chơi một chút thôi. 	<ul style="list-style-type: none"> Hãy nghĩ lại những buổi party của giới trẻ mà mình tham dự. Mình có muốn em gái mình dự những buổi party như vậy không?
<ul style="list-style-type: none"> Có nhiều người khác ở đó để chăm sóc cho em mình. 	<ul style="list-style-type: none"> Ngoại trừ mình cũng đi buổi party thì mua, còn nếu không thì không nên mua.

SINH HOẠT 5 (5 phút cho mỗi sinh hoạt)

6. Bạn là một thanh niên hay thiếu nữ 18 tuổi. Nhiều người bạn mới gặp gần đây thường xuyên dùng loại thuốc ecstasy. Bạn và người bạn của bạn mỗi người được đưa cho nửa viên để dùng thử. Bạn có dùng thử không?

Bên 'Thuận'**Bên 'Chống'**

<ul style="list-style-type: none"> Mình có bạn và mỗi người chỉ thử có nửa viên thôi mà. 	<ul style="list-style-type: none"> Mình không biết trong đó có gì. Biết đâu mình lại uống bột xà bông hay LSD. Còn về việc làm cho tâm tính thay đổi đột ngột thì sao? Mình có muốn chuyện này xảy ra không? Đừng liều lĩnh.
<ul style="list-style-type: none"> Người ta cho không, mình không phải trả tiền và loại này cũng chẳng gây nghiền. 	<ul style="list-style-type: none"> Mình có thể không kiềm chế được mình nữa. Mình không biết nó sẽ ảnh hưởng tới mình như thế nào.
<ul style="list-style-type: none"> Tại sao lại gọi là thuốc ecstasy (khoái lạc) nhỉ? Vì thuốc đó sẽ cho mình một thời gian tuyệt vời. Thời gian nghỉ mình có thể thư. 	<ul style="list-style-type: none"> Những cuộc nghiên cứu cho thấy chất Ecstasy làm người ta mất trí nhớ sau này – điều này gọi là sự hủy hoại não.
<ul style="list-style-type: none"> Đừng có ngu xuẩn thế, họ sẽ nghĩ là mình quá thật thà. 	<ul style="list-style-type: none"> Hãy làm chủ mình, chỉ làm những gì mình muốn. Việc gì phải để ý tới ý kiến người khác.
<ul style="list-style-type: none"> Cứ nghĩ tới VUI THÚ, VUI THÚ VÀ VUI THÚ 	<ul style="list-style-type: none"> Nên nhớ luật vật lý. Nếu lên cao bao nhiêu thì cũng phải xuống thấp bấy nhiêu. Mình có muốn có cái cảm giác tệ hại như vậy không?
<ul style="list-style-type: none"> Các bạn của mình ở đó sẽ chăm sóc cho mình. Rất an toàn, chỉ cần uống đủ nước. 	<ul style="list-style-type: none"> Họ đã uống rượu. Họ không biết làm gì nếu có chuyện xảy ra.
<ul style="list-style-type: none"> Những anh chàng này dùng thuốc đó hoài và họ rất say mê thứ này. 	<ul style="list-style-type: none"> Mình cũng biết chứ, có người đã chết sau khi uống có một viên ecstasy.

7. Bạn là một thiếu nữ 16 tuổi đang dự một buổi party với nhiều người bạn. Một anh con trai có vẻ như đẹp trai nhất trong bọn hỏi xem bạn có muốn anh ta đưa về nhà không. Anh ta mới bước qua tuổi 18 và có bằng lái được một thời gian ngắn. Anh chàng cũng đã uống rượu nhưng có vẻ chưa say. Bạn có nhận lời để anh ta đưa về không?

Bên 'Thuận'**Bên 'Chống'**

<ul style="list-style-type: none"> Anh chàng quyến rũ quá. Thế nào thì mình cũng phải lên xe đó của anh ta. 	<ul style="list-style-type: none"> Đừng vô xe với anh ta, anh ta đã uống rượu và tai nạn có thể xảy ra.
<ul style="list-style-type: none"> Trễ quá rồi và mình cần quá giang về nhà. Mình có thực muốn điện thoại cho ba má vào lúc khuya khoắt thế này không? 	<ul style="list-style-type: none"> Mình có thể đi taxi.
<ul style="list-style-type: none"> Mình không đi taxi được vì tối tiêng quá. Tiết đó để dành vào việc khác. 	<ul style="list-style-type: none"> Mình đâu có quen biết anh ta. Đây có thể là vấn đề sống chết. Mình có muốn thành phế nhân phải ngồi xe lăn không?
<ul style="list-style-type: none"> Mình sẽ an toàn; mình biết tự lo cho mình được. Chỉ cần nhắc anh ta tập trung vào việc lái xe. 	<ul style="list-style-type: none"> Anh ta chỉ mới có bằng lái; anh ta không có nhiều kinh nghiệm lái xe.
<ul style="list-style-type: none"> Nhà mình ở ngay cuối đường; mình sẽ không ngồi lâu trong xe. 	<ul style="list-style-type: none"> Sự kiện rất thông thường là hầu hết tai nạn xảy ra chỉ cách nhà nạn nhân có 500 mét.
<ul style="list-style-type: none"> Nhiều người sẽ biết đến mình hơn. Cứ nghĩ tới lúc bạn bè mình sẽ ganh tức với mình và rồi thì ai cũng biết chuyện. 	<ul style="list-style-type: none"> Bạn bè sẽ không ghen tức nếu mình nằm trong bệnh viện. Mình đã thấy các quảng cáo về tai nạn trên TV của cơ quan TAC chưa?

SINH HOẠT 5 (5 phút cho mỗi sinh hoạt)

8. Em là một đứa bé 10 tuổi và bị suyễn. Người bạn thân nhất của ba em đang lái xe đưa em tới đấu bóng rổ trong một trận rất quan trọng – Đội của em được vào bán kết. Người này hút thuốc trong xe và em sợ ảnh hưởng tới bệnh suyễn của em. Em có yêu cầu người này ngừng hút thuốc không?

Bên ‘Thuận’ _____

Bên ‘Chống’ _____

<ul style="list-style-type: none"> Mình không thể bảo người ấy phải làm gì vì ông ấy là người lớn. Đó là xe hơi của ống và ống có quyền lựa chọn. Ông ấy sẽ nghĩ rằng mình là một người làm ra vẻ ta đây. Chỉ cần quay cửa kiếng xuống để không khí lọt vào. Đừng chết nhát; chỉ còn có 10 phút nữa thôi. Mình sẽ làm thương tổn đến một người mình quý mến nhất. Mình sẽ bị coi như đứa trẻ lúc nào cũng than phiền; chỉ cần ráng chịu một chút. À, cứ bắt đầu làm bộ ho nhiều rồi ông ấy có thể sẽ biết phải làm gì. 	<ul style="list-style-type: none"> Phải, nhưng mình sẽ lên cơn suyễn và không thể tham gia trận đấu được. Chỉ cần nói ống chờ cho tới lúc mình tới nơi rồi hãy hút. Không, ông ấy sẽ nghĩ mình là người có tinh thần trách nhiệm. Khói sẽ bay khắp quanh xe. Tưởng tượng đội mình sẽ thua vì mình hụt hơi. Tại sao mình phải chịu khổ vì một cảm nghĩ của người khác? Nói đi. Mình cần phải chứng tỏ là người tự tin. Hãy cương quyết bảo vệ cho mình. Không, khi việc đó ảnh hưởng tới sức khoẻ của mình thì ông ấy không thể từ chối.
--	---

9. Bạn là một phụ huynh của một em gái 15 tuổi (Anh). Anh muốn đi coi Ca Nhạc Big Day Out với bạn bè của em. Bạn rất lo ngại về việc này, nhưng bạn có cho con đi không?

Bên ‘Thuận’ _____

Bên ‘Chống’ _____

<ul style="list-style-type: none"> Con gái mình là một đứa trẻ 15 tuổi nhưng rất có trách nhiệm và bạn của nó rất dễ thương và hiền. Mình cũng đã đi dự ca nhạc khi bằng tuổi con. Con sẽ nghĩ là mình không tin tưởng nó. Đôi khi mình cần phải cho con đi.. Đặt ra qui luật và giới hạn rồi để cho con đi. Con sẽ rất biết ơn mình và nó sẽ có thể làm vài bài tập trước khi đi! Để con đi lúc ban ngày và mình sẽ đón nó trước khi trời tối hay mình đi với nó. Mình cần phải nghĩ về việc này. Phải nói chuyện này với con trước khi quyết định. 	<ul style="list-style-type: none"> Con mới có 15 tuổi, còn quá trẻ – chuyện gì cũng có thể xảy ra với nó. Còn về những chuyện liên quan đến rượu và ma tuý mà mình nghe thấy tại những buổi ca nhạc như vậy thì sao? Phải, nhưng sự việc bây giờ khác xưa rồi. Bây giờ nguy hiểm hơn nhiều. Không phải là mình không tin con nhưng là không tin những người khác ở buổi ca nhạc. Nói cho con biết như vậy. Mua cho con một đĩa CD, như vậy tốt hơn là để nó đi. Ừ, nhưng luật lệ đã đặt ra là con mình có thể đi dự những sinh hoạt này khi được 17 tuổi, không phải lúc 15 tuổi. Sao, có phải mình muốn làm bậc cha mẹ hợp thời trang không? Chỉ cần nói không là đủ.
---	---

SINH HOAT 5 (5 phút cho mỗi sinh hoạt)

Ý kiến của Hướng Dẫn Viên Học Sinh

Khi vấn đề nan giải đã kết thúc, hỏi người tình nguyện những câu sau:

- Căn cứ theo những lời tranh luận mà bạn đã được nghe, bạn quyết định ra sao?
- Điểm nào đã thuyết phục bạn để đưa ra quyết định đó?
- Bạn có thấy đưa ra quyết định là một việc khó khăn không?

SINH HOẠT 6 (10 phút)

Ý Nghĩ Thầm Kín 1 – Eddie

Hướng dẫn viên Học sinh: _____

Mục đích

Để khám phá những ý tưởng chưa được bày tỏ vì nhiều lý do nhưng lại quan trọng vì ảnh hưởng của chúng trên cuộc thảo luận/truyền đạt.

Gợi ý

- Sinh hoạt này cần phải diễn tập nhiều hơn so với một số sinh hoạt khác.
- Bạn có thể thay đổi hoàn cảnh của câu chuyện cho phù hợp với cộng đồng của nhà trường.
- Có thể để cho một người lớn cùng với hướng dẫn viên học sinh để hướng dẫn cuộc thảo luận về những ý nghĩ thầm kín thì tốt .

Mô tả sinh hoạt

Đây là một cuộc diễn tập kịch có thể thực hiện bằng nhiều cách khác nhau. Những ý nghĩ thầm kín có thể được tìm tòi khám phá qua tình huống của kịch bản bằng cách để một người đóng vai ‘bộ óc’ đằng sau mỗi nhân vật. Để gia tăng tối đa hiệu quả, những nhân vật đóng vai ý nghĩ thầm kín có thể mặc đồ đen hoặc được điều khiển bằng những nút ‘tạm ngưng’ (pause) hay ‘chạy’ (play) như trên một bộ phận điều khiển từ xa. Một cách khác, bạn có thể yêu cầu khán giả là mỗi nhân vật có thể đang nghĩ gì mà không nói ra. Điều này cũng tạo cơ hội để thảo luận về cách dạy dỗ con cái đã như đã trình bày.

Giới thiệu gợi ý

Sinh hoạt kế tiếp là về một cậu con trai 16 tuổi tên là Eddie và ba má em này là Doung và Olive. Mục đích của sinh hoạt này là để khám phá những gì nhân vật đang suy nghĩ nhưng không nói ra do đó mỗi một nhân vật có một ‘bộ óc’ đằng sau họ. Eddie đã đến nhà bạn chơi vào cuối tuần và ba mẹ bạn em về nhà sớm hơn dự tính và thấy mấy đứa con trai đang hút cần sa. Chúng ta sẽ xem cảnh có ba má của Eddie.

NHÂN VẬT	NGƯỜI THỦ ĐIỂN
Má: Olive	
Ba: Doug	
Con trai: Eddie	

MÁ: Dough, anh phải nói chuyện với con đi. Việc này nghiêm trọng lắm . Anh phải cứng rắn mới được. Anh là ba của nó mà.

BA: Được, anh sẽ nói, nhưng từ từ đà nào.

MÁ: Eddie sẽ không làm chuyện này nếu anh cứng rắn hơn với nó. Cái này là ma tuý. Ma tuý và cần sa là phạm pháp. Thằng con mìn dẽ bị cầu đầu lấm.

BA: Bình tĩnh đi Olive. Nó 16 tuổi rồi.- Đây là lúc nó tự quyết định lấy.

MÁ: Dough, anh đừng bảo em bình tĩnh nữa.

[Ngưng]

TIẾNG NÓI CỦA BA: Lại bà ấy nữa, cũng lại quá lo lắng như mấy lần trước. Mình lại phải đối phó với chuyện này rồi.

TIẾNG NÓI CỦA MÁ: Anh ấy làm cái thá gì mà cứ bảo mình bình tĩnh lại. Mình có quyền lo lắng chứ. Mình là má của nó mà.

[*Eddie đi vào.*]

EDDIE: Má, Ba. Con đói quá. Con có thể ăn hết cả nồi cơm.

MÁ: [Nhìn kỹ Eddie.] Mắt con sao vậy Eddie?

EDDIE: Má nói cái gì vậy?

MÁ: Eddie, ba con muốn nói chuyện với con. Có phải không, Doug?

BA: Eddie, đến đây, ngồi xuống. Ba và con cần nói chuyện với nhau.

MÁ: Phải cứng rắn Dough, phải cứng rắn.

BA: Bây giờ cho ba biết, tối nay con đi đâu, Eddie? Có phải con đi với thằng Tom không?

EDDIE: Ba hỏi để làm gì vậy? Phải, con đi chơi với thằng Tom, đi đá banh ở công viên.

[*Ngưng*]

TIẾNG NÓI CỦA EDDIE: Trời đất, lại chuyện gì đây? Có chuyện rồi. Hy vọng không đến nỗi tệ.

MÁ: Đừng nói láo, Eddie. Con lấy cái đó từ đâu vậy?

EDDIE: Đá banh hả má? Ở nhà thằng Tom.

MÁ: Đừng lừa cá với má, thằng nhóc. Má mới nhận được cú điện thoại từ má thằng Tom. Con có biết chuyện này làm má mắng cờ lăm không? Má chơi tennis với mấy người đó!

BA: [Bình tĩnh.] Rồi, Eddie, con lấy thứ đó ở đâu?

EDDIE: Con lượm được khi đang đi bộ.

MÁ: Con kiếm được cái ‘tảo’ hút ở đâu vậy?

EDDIE: Má, cái đó gọi là cái tẩu hút chữ không phải tảo. Anh của Tom cho tụi con mượn..

[*Ngưng*]

TIẾNG NÓI CỦA EDDIE: Trời đất, mình bị dính rồi. Không thể để cho ông bả biết là mình cung cấp mấy thứ này. Phải bình tĩnh.

TIẾNG NÓI CỦA MÁ: Thật xấu hổ. Mình không thể tin được là Eddie gây ra chuyện này cho mình. Mọi người ở Câu Lạc Bộ Quần Vợt sẽ bàn tán về mình cho mà coi.

BA: Eddie, ba mong rằng con rất hối tiếc về chuyện này.

EDDIE: Con rất hối hận. OK, con hối hận.

BA: Thấy không, Olive, con mình hối hận rồi đó.

MÁ: [Hét lên] Hối hận! Hối hận cũng không đủ. Nó cần phải bị phạt và anh phải phạt nó.

BA: Nếu con đã hối hận thì anh nghĩ mình có thể tin là nó sẽ không tái phạm nữa. Đúng không, Eddie?

EDDIE: Dạ phải, con sẽ không tái phạm nữa. Được rồi, má, con hứa.

[*Ngưng*]

TIẾNG NÓI CỦA BA: Chà, mình hụt xem mấy bàn thắng trận bóng đá rồi, không có Olive ở đây thì giải quyết chuyện này dễ biết mấy. Có gì tệ lắm đâu. Eddie còn có thể làm những điều tệ hơn nhiều. Chỉ là cần sa chứ có gì đâu.

TIẾNG NÓI CỦA MÁ: Tại sao mình luôn phải đóng vai ông ác? Dough lúc nào cũng giả ngơ giả điếc khi có chuyện phải dọn dỗ con cái. Mình chán ngấy đóng vai ông ác lắm rồi.

MÁ: Má cần phải có gì bảo đảm. Dough, tại sao anh không bắt nó chịu một hình phạt nặng.

BA: Nếu em bình tĩnh lại chút xíu thì mình có thể giải quyết chuyện này đàng hoàng. Olive, em cần phải bình tĩnh lại.

MÁ: Đối với anh thì không sao. Dough, anh không phải chơi quần vợt với mấy con mụ đó ngày mai. Họ sẽ nghĩ em là người mẹ tồi. Eddie, má giận con vô cùng...

[*Ngưng*]

Ý Kiến của Hướng Dẫn Viên Học Sinh

Sau khi ngưng diễn, hỏi khán giả những câu sau đây:

- Các nhân vật có thể còn có những ý nghĩ nào khác không?
- Có ai có ý kiến gì về cách cha mẹ xử sự trong trường hợp này không?
- Olive và Doug có nói chuyện với nhau về cách đối phó với Eddie nhưng họ còn có thể có cách xử sự nào khác trong hoàn cảnh này không?

SINH HOẠT 7 (10 phút)

Ý Nghĩ Thầm Kín 2 – Gordon

Hướng dẫn viên Học sinh: _____

Mục đích

- Để tìm hiểu những ảnh hưởng và hậu quả có thể xảy ra do sử dụng cần sa.
- Để khuyến khích việc thảo luận về cách thức đối phó trong trường hợp này.

Gợi ý

- Sinh hoạt này cần phải diễn tập nhiều hơn so với một số sinh hoạt khác.
- Bạn có thể thay đổi hoàn cảnh của câu chuyện cho phù hợp với cộng đồng của nhà trường.
- Có thể để cho một người lớn cùng với hướng dẫn viên học sinh để hướng dẫn cuộc thảo luận về những ý nghĩ thầm kín thì tốt.

Mô tả Sinh hoạt

Đây là một cuộc tập kịch về một nhóm thanh thiếu niên đồng trang lứa đang lo lắng về việc một người bạn của họ hút cần sa và ảnh hưởng của cần sa đối với người này. Sinh hoạt này cũng nhằm tìm hiểu những ý nghĩ thầm kín của nhân vật. Điều quan trọng là phải làm cho khán giả tham gia vào việc tìm hiểu những ý nghĩ thầm kín của các nhân vật và thảo luận về cách thức xử sự trong trường hợp này.

Giới thiệu gợi ý

Chào các bạn, tên tôi là..... Sinh hoạt sau đây là một cuộc tập kịch về một nhóm bạn đồng trang lứa đang lo lắng về một người bạn của họ hút cần sa. Mục đích của sinh hoạt này là để tìm hiểu những ý nghĩ thầm kín mà nhân vật có thể có nhưng không nói ra và sau đó thảo luận mỗi vài cách thức xử sự trong trường hợp này.

NHÂN VẬT	NGƯỜI THỦ DIỄN
Jake	
Trinh	
Tess	
Gordon	

[Jake, Trinh, Tess và Greg đang ngồi coi bộ phim truyện ‘Friends’ (Bạn Bè) trên TV và họ nói truyện về Gordon.]

TRINH: Mấy bồ biết mình thích phần nào trong đoạn phim này không? Đó là phần nói về sự quan trọng của tình bạn. – đó là bạn bè có thể vui đùa và trông cậy vào sự giúp đỡ của bạn mình khi cần..

GREG: Phải đó, các bạn. Miễn là phía con trai thì lo giỗn phá, con gái thì dọn dẹp chăm sóc

TRINH: È, đừng kỳ thị con gái nha bồ. Tui thấy Tess dễ thương hơn bồ nhiều.

GREG: À, còn Gordon thì sao? Bạn ấy là người tốt nhất trên thế giới đấy. Nhưng đó là chuyện ngày xưa chứ còn bây giờ... bạn ấy hút cần sa nhiều quá.

JAKE: Đúng đó, mấy bồ biết mà. Bạn ấy làm cho buổi party vui nhộn hẳn lên, ngay cả khi bạn ấy không có mặt ở đó. Chắc mấy bồ biết mình muốn nói gì rồi chứ?

GREG: Mấy bồ có nhớ lúc bạn ấy đứng lên kể chuyện diệu trong phòng hội làm toàn thể mọi người trong lớp cười té ái trong quần!

TESS: Ủ, mình thấy bạn ấy có tài khôi hài như Thầy Mac trong lớp học Lịch Sử nhưng bây giờ bạn ấy chẳng còn quan tâm gì tới bọn mình nữa.

JAKE: Đúng thế, chúng mình đã từng là bạn của Gordon. Chúng mình cần phải lo cho bạn ấy mới phái, ai lại cứ ngồi đây để bàn chuyện bạn ấy đã đổi thay như thế nào.

TRINH: Bồ có nghĩ là có chuyện gì không hay đã xảy ra và đó là lý do bạn ấy đã luôn luôn hút cần sa chứ không phải thỉnh thoảng mới hút?

JAKE: Minh nghĩ có chuyện gì lớn lăm nhưng không biết là chuyện gì. Bạn ấy không còn hứng thú vui chơi nữa.

TRINH: Minh có nên tìm hiểu không? Chúng mình đều là bạn của Gorson và đã là bạn thì phải nâng đỡ lẫn nhau. Có lẽ chúng mình nên hỏi bạn ấy.

GREG: Ủa, mình đã hỏi bạn ấy nhưng bạn ấy lúc nào cũng nói là Okay và nói chẳng có gì đáng quan tâm.

JAKE: Nhưng rõ ràng là Gordy chẳng Okay tí nào, bạn ấy đã không đi học lớp Sử Ký từ lâu lăm rồi và có lẽ bạn ấy sẽ rớt môn này mất thôi. Bạn ấy không còn chơi bóng đá nữa và tệ nhất là bạn ấy không còn nói chuyện với chúng mình nữa.

TESS: Có thể là bạn ấy chỉ muốn có thời gian cho riêng mình. Bạn ấy có thể tự lo được mà. Rất nhiều người từng hút qua cần sa và bạn ấy đâu có làm hại ai.

TRINH: Không được, mình nghĩ tất cả chúng ta phải cùng nhau nói chuyện với Gordy; chúng ta phải nói cho bạn ấy biết là chúng ta lo lắng cho bạn ấy và chúng ta muốn giúp đỡ. Minh không nói lén bạn ấy nhưng chúng ta không thể chỉ ngồi nhìn bạn ấy bỏ cuộc mà không hành động gì.

TESS: Phải đấy, nhưng nếu bạn ấy muốn được giúp đỡ thì bồ có nghĩ là bạn ấy sẽ yêu cầu không?

GREG: Không, Minh đồng ý với Trinh, bọn mình phải làm một điều gì mới được.

[Tiếng gõ cửa.]

JAKE: Minh không tin vậy đâu! Gordy tới rồi nè! [Jake đi ra mở cửa cho Gordy vào.]

GREG: A, Gordy, bạn khoẻ không?

GORDY: Khoẻ lăm, xin lỗi mình đến trễ.

TRINH: Bồ vừa đi đâu vậy?

GORDY: Đâu có đi đâu, mình quên béng giờ giấc. Các cậu biết thời gian qua mau chớ.

TRINH: Gordy, bồ có sao không? Minh muốn nói là tụi mình lo cho bồ. Bồ thay đổi nhiều quá và thấy bồ có vẻ buồn. Có gì không vậy?

GORDY: Đâu có gì, mà tại sao cậu nghĩ vậy? Minh đâu có sao, mặc kệ mình.

GREG: Đừng nói thế Gordy, bạn như người đang ở trên mây, bạn không còn trong băng túi mình nữa. Trong đầu bạn nghĩ gì vậy?

GORDY: Chẳng có gì cả, chỉ có một vài khó khăn, thế thôi. Minh có thể tự giải quyết được. Minh thực sự không sao đâu mà. Sẽ ổn thôi.

TESS: Đó đúng như mình đã nói, thấy chưa? Gordy, bồ muốn né tránh vấn đề phải không?

JAKE: Gordy, bồ là bạn thân của bọn mình và bọn mình chịu không nổi nếu bồ không nói chuyện đó với tụi mình. Có chuyện gì đó, bồ?

GORDY: Chẳng có gì, mình đã nói với cậu rồi, mình không sao mà.

[Ngưng]

Hướng dẫn viên Học sinh

Đặt những câu hỏi sau với khán giả:

- Những nhân vật còn có thể có những ý nghĩ nào khác?

- Bạn của Gordon xử sự thế nào trong hoàn cảnh này?
- Bạn có đề nghị khác để giúp họ xử sự trong trường hợp này không?

Những Ý Nghĩ Khác Mà Các Nhân Vật Có Thể Có

TRINH: Mình nghĩ chúng ta cần nhờ nhân viên chuyên môn giúp **đo**. Nếu có việc gì tệ hại xảy ra, mình sẽ ân hận vì đã không làm gì. Mình nghĩ chúng ta không hiểu nổi bạn ấy.

GREG: Có lẽ chúng ta nên hỏi anh của Gordy xem có chuyện gì xảy ra hay hỏi như vậy sẽ làm vần đẽ trở nên tệ hơn.

JAKE: Nếu chúng mình nói bất cứ điều gì thì cũng có thể là cho Gordy gắp rắc rối to. Nhưng nếu không nói thì trước sau Gordy cũng gắp rắc rối. Có lẽ chúng mình nên hỏi thầy cô tại trường nhưng sẽ không nói tên của Gordy.

TESS: Liệu mình có phải là một người bạn tốt nếu cứ giả đò như chẳng có gì xảy ra và không để ý gì tới sự thay đổi của Gordy? Nếu là mình, mình có muốn bạn bè không ngó ngàng gì tới mình và để mặc mình đối phó với khó khăn riêng?

GORDY: Ô, mình biết mình có khó khăn, nhưng có một số việc mà mấy người này chẳng có thể giúp mình giải quyết đâu. Mấy người không hiểu đâu; chẳng ai hiểu cả.

SINH HOẠT 8 (5 phút)

Đừng Kết Luận Vội Vã

(Trích từ cuốn *Get Wise: Phần Đổi Thoại Với Cha Mẹ*)

Hướng dẫn viên Học sinh: _____

Mục đích

- Để khuyến khích phụ huynh để ý quan tâm nhưng không phê phán.
- Để nhấn mạnh nhu cầu chuyện trò và trao đổi một cách cởi mở.

Gợi ý

- Sinh hoạt này cần phải được tập dượt một chút và có thể sửa đổi cho thích hợp với khán giả.
- Đây là một sinh hoạt thích hợp để chấm dứt buổi họp ban đêm vì sinh hoạt này sẽ nhấn mạnh thêm việc quan trọng trong việc truyền đạt. Nó cũng giúp chấm dứt buổi họp một cách tích cực.
- Bối cảnh sẽ được sửa đổi cho thích hợp với cộng đồng nhà trường.

Mô tả sinh hoạt

Đây là một sinh hoạt tập kịch để nhấn mạnh việc quan trọng của sự đối thoại cởi mở giữa cha mẹ và con cái ở lứa tuổi thiếu niên.

Đề Nghị Cách Giới Thiệu

Đây là một sinh hoạt căn cứ vào một trường hợp liên quan đến một thiếu niên 16 tuổi tên là Rupert, ba của em là Daryl và má của em là Lindy. Ba má em rất lo ngại về sự thay đổi tính tình mới đây của Daryl. Sinh hoạt này gọi là **Đừng Kết Kuận Vội Vã**. Sinh hoạt này tự nó đã trình bày rõ ràng ý nghĩa nó muốn truyền đạt.

CẢNH MỘT: [Má và ba đang nói chuyện với nhau về tính tình thay đổi của Ruperr.]

BA: Cưng à, anh về rồi nè.

MÁ: À, anh về rồi hả. Hôm nay có gì vui không?

BA: Không vui lắm. Cheryl, em biết không, mấy đứa lái xe bằng P đỗ chót làm anh điên cả đầu, hoa cả mắt.

MÁ: Ô Daryl, em cũng đã nghĩ tới.

DAD: Phải, mình cần mua xe mới, phải không em.

MÁ: [Thở dài.] Không, chuyện đó không quan trọng

BA: Em nghĩ gì vậy, cưng?

MÁ: Em đang lo về thằng Rupie nhà mình. Em lo lắm, ba nó à.

BA: Em muốn nói gì vậy?

MÁ: À, việc trước hết là nó đã bán xe đạp của nó rồi và cái hồ tắm mà mình đã tốn bao nhiêu tiền mới có được, bay giờ nó không còn bơi lội ở đó nữa.

BA: Thật hả! Bay giờ anh mới chợt nhớ ra. Em có nhớ cái áo thun hiệu Pearl Jam mà nó hay mặc không? Bay giờ nó hết mặc rồi. Mà sao nó cứ mặc cái áo Jacket đó vào giữa mùa hè vậy?

MÁ: Có thể nó đang dấu mình cái gì đây.

BA: Vậy em nghĩ nó dấu mình cái gì?

MÁ: Em nghĩ mình phải nhờ giúp đỡ, Ba nó à. Em không muốn chuyện này trở thành cái gì quá nghiêm trọng.

[*Ngưng*]

CẢNH HAI [Rupert và Cindy nói chuyện về vấn đề nan giải của Rupert.]

RUPERT: Cindy ơi, ba má anh đang để ý tới vụ của anh lắm. Anh nghĩ ông bả đã nấm được đầu mối gì đó.

CINDY: Tại sao? Điều gì làm anh nghĩ vậy?

RUPERT: Ủ, ông bả cứ hỏi anh tùng lum này nọ. Tại sao anh không tắm hồ, tại sao anh bán xe đẹp, chà, anh nhớ cái xe đẹp đó...rồi những thứ khác nữa.

CINDY: Em đã cảnh cáo anh trước về việc sài mấy thứ đó rồi mà. Anh biết là em không thích mấy thứ đó.

RUPERT: Ô, em đừng có nói là em cũng chỉ trích anh nữa. Anh có đủ người lo cho anh rồi [Bỏ đi.]

CINDY: [Hét lên.] Em chán cái kiểu thay đổi tính nết bất chợt của anh lắm rồi. Rồi, anh cứ đi ngay đi. Cứ làm như vậy đi. Đi để chạy trốn khó khăn của anh.

RUPERT: Anh xin lỗi bé. Bé yên trí, mọi việc rồi cũng sẽ được giải quyết thôi.

CINDY: Rupey, anh sẽ làm gì?

[*Ngưng*]

CẢNH BA [Ba, Rupert và Bác Sĩ tại một Bệnh viện.]

BÁC SĨ: [Đi ra ngoài văn phòng.] Daryl, Tôi có thể gặp em bây giờ.

BA: Rupert, con chờ ở đây để ba nói chuyện với bác sĩ đã.

BÁC SĨ: Có vấn đề gì đó ông?

BA: Dạ thưa bác sĩ, đó là chuyện của Rupert, con trai tôi. Gần đây nó có những hành động kỳ lạ. Nó đã bán cái xe đẹp của nó. Chắc nó phải cần tiền làm gì đó. Nó không còn bơi ở hồ tắm sau nhà nữa và nó luôn luôn mặc áo dài tay vào giữa mùa hè. Có vẻ nó muốn tránh mặt tôi.

BÁC SĨ: Phải, có vẻ như cháu nó đang sài ma tuý, có thể là bạch phiến. Như vậy có thể giải thích lý do nó bán xe đẹp để có tiền và mặc áo dài tay để che những vết chích.

BA: Thưa bác sĩ, tôi chẳng biết phải làm sao nữa.

BÁC SĨ: Được, đưa cháu vào đây và tôi sẽ nói chuyện với cậu ta.

[Ba đi ra để gọi Rupert.]

RUPERT: Chuyện gì vậy? Cháu đến đây để làm gì vậy?

BÁC SĨ: Ba của em cho tôi biết là hồi này em có những hành động kỳ lạ và ba má em rất lo lắng cho em đó, Rupert à. Em mặc áo tay dài vào mùa hè và đã bán xe đẹp của em. Theo ba em nghĩ – và tôi cũng đồng ý – là có thể em đang sài ma tuý.

RUPERT: [Nhảy nhambi lên.] Cá gì? Cháu có một vết xâm hình ngọn lửa và cháu không muốn ba cháu thấy vì cháu sợ ba cháu không nghĩ tốt cho cháu. Cháu mong mọi người đừng có kết luận vội vã như thế.

Ý Kiến của Hướng Dẫn Viên Học Sinh

Có thể nêu ý kiến là người ta không nên kết luận vội vã về việc gì căn cứ vào một khía cạnh của vấn đề, sau đó hỏi khán giả câu hỏi sau:

Các nhân vật trong trường hợp này đã có thể đối phó với hoàn cảnh theo những cách nào khác?

SINH HOẠT 9 (20 phút)

Câu Đố về Ma Tuý – Đánh Tan Huyền Thoại!

Hướng dẫn viên Học sinh: _____

Mục đích

- Để cung cấp cho những người tham dự một số hiểu biết về ma tuý

Gợi ý

- Nếu bạn dùng hình thức câu đố, bạn có thể để khiến cho phụ huynh tình nguyện tham gia:
  - nếu bạn chia câu hỏi thành nhóm, mỗi nhóm gồm năm câu cho mỗi bên tham gia câu đố và bắt đầu bằng câu hỏi dễ.
  - tạo cơ hội cho những người tham dự nhờ khán giả giúp đỡ.
- Bạn sẽ cần phải có một số phần thưởng nhỏ cho người thắng hoặc nhóm thắng cuộc có số điểm cao nhất vv...

Mô tả sinh hoạt

Cuộc thi đố này có thể thực hiện bằng nhiều cách khác nhau. Bạn hãy chọn cách nào thích hợp nhất với chương trình của mình và chọn những câu hỏi mà bạn muốn dùng. Bạn có thể đưa câu hỏi này cho từng người hay từng nhóm và bạn có thể trình bày cuộc thi đố này như là một sinh hoạt theo chương trình điện toán PowerPoint bằng cách dùng hình thức chương trình thi câu đố. Để đạt mục đích này, bạn có thể tìm loại câu đố trong đĩa CD-ROM đính kèm tập hướng dẫn này. Hướng dẫn viên học sinh sẽ cần phải viết phần giới thiệu cho thích hợp với cách trình bày mà bạn đã chọn.

PHẦN 1 CÂU ĐỐ VỀ MA TUÝ – ĐÁNH TAN HUYỀN THOẠI!

Xin khoanh tròn câu trả lời đúng nhất:

1. Danh từ ‘horse’ ám chỉ cái gì? (a) cần sa (b) LSD (c) thuốc lá vấn cần sa (d) bạch phiến	2. Lon bia của Úc được sản xuất đầu tiên vào năm nào? (a) 1949 (b) 1954 (c) 1959 (d) 1961
3. Lon bia Úc đầu tiên có gì đặc biệt ? (a) hình con kangaroo (b) chứa được hai ga-lông (c) có nắp vặn (d) phải mở bằng đồ mở lon.	4. Amphetamines ảnh hưởng tới cơ thể bằng cách: (a) giảm hoạt động của cơ thể (b) gây ảo giác (c) làm cơ thể hoạt động nhanh hơn (d) tất cả những câu trên đều đúng
5. LSD có thể làm: (a) giảm áp huyết máu (b) chậm nhịp đập của tim (c) hôi miệng (d) thở gấp.	6. Caffeine không có ở trong: (a) sô-cô-la (b) cà phê (c) thuốc ngủ (d) trà.
7. caffeine với liều lượng nhỏ: (a) làm giảm thân nhiệt (b) đi tiểu nhiều (c) làm mọc mụn cúc (d) làm lông mọc nhiều hơn.	8. Vào năm 1945 tỷ lệ đàn ông hút thuốc tính theo phần trăm là vào khoảng: (a) 20 (b) 40 (c) 70 (d) 90
9. Câu nào sau đây đúng? (a) Cần sa không ảnh hưởng đến trí nhớ. (b) Người bình thường không bao giờ bị phản ứng xấu khi dùng cần sa. (c) Dùng lượng cần sa cao có thể gây ảo giác. (d) dùng cần sa không thể bị nghiền.	10. Lá gan cần bao lâu để loại bỏ chất rượu trong một ly bia cǎn bản? (a) 1 phút (b) 1 giờ (c) 1 ngày (d) 1 tuần

PHẦN 2 CÂU ĐỐ VỀ MA TUÝ – ĐÁNH TAN HUYỀN THOẠI!

11. Câu nào sau đây đúng? (a) Thuốc an thần làm hệ thống thần kinh trung ương hoạt động nhanh. (b) Thuốc ngủ không phải là thuốc an thần. (c) Thuốc an thần được dùng như là thuốc làm thư giãn bắp thịt. (d) Thuốc an thần không gây nghiện.	12. Sau khi hít khói thuốc thì chất ni-cô-tin cần bao lâu mới gây phản ứng ở não? (a) 30 giây (b) 2 giây (c) 7 giây (d) 2 phút
13. Cà-phê có nguồn gốc từ đâu? (a) Ả Rập (b) Jamaica (c) Ái Nhĩ Lan (d) Brazil	14. Amphetamines có thể có những ảnh hưởng sau: (a) bứt rứt và khó ngủ (b) mất ngủ (c) làm chậm nhịp đập của tim (d) ăn ngon hơn.
15. Nếu xếp nối đuôi các lon bia liên tục trên Calder Highway từ Bendigo to Mildura, bạn cần khoảng bao nhiêu lon? (a) 30 000 (b) 300 000 (c) 3 000 000 (d) 30 000 000	16. Ecstasy là MDMA, chữ viết tắt của: (a) Methylenedioxymethamphetamine (b) Methylene (c) Methyleamphetamine (d) Methyladone.
17. Loại cần sa mạnh nhất là: (a) marijuana (b) cây hemp (c) hash (d) dầu hashish .	18. Rượu được coi như là chất làm giảm hoạt động thần kinh vì: (a) bạn sẽ trở nên rất buồn chán (b) làm chậm việc nhận và phát tín hiệu của não (c) bạn cảm thấy buồn ngủ và mệt mỏi (d) bạn có thể quên những việc đã xảy ra.
19. Một trong những ảnh hưởng tối cơ thể khi dùng cô-ca-in là: (a) suy giảm năng lực (b) ăn ngon hơn (c) thân nhiệt gia tăng (d) giảm nhịp đập của tim.	20. Thứ nào dưới đây không phải là thuốc an thần? (a) Valium (b) Thuốc ngủ (c) Serapax (d) No-Doz.

CÂU ĐỐ VỀ MA TUÝ – ĐÁNH TAN HUYỀN THOẠI! CÂU TRẢ LỜI

1. Danh từ ‘horse’ ám chỉ cái gì? (d) Bạch phiến.	2. Lon bia của Úc được sản xuất đầu tiên vào năm nào? (c) 1959
3. Lon bia Úc đầu tiên có gì đặc biệt (c) Có một nắp vặn.	4. Amphetamines ảnh hưởng tới cơ thể bằng cách: (a) làm gia tăng hoạt động cơ thể.
5. LSD có thể làm cho: (d) thở gấp.	6. Caffeine không có ở trong: (c) thuốc ngủ.
7. Liều lượng nhỏ caffeine làm cho: (b) đi tiểu nhiều.	8. Vào năm 1945 tỷ lệ đàn ông hút thuốc tính theo phần trăm là vào khoảng: (c) 70
9. Câu nào sau đây đúng? (c) liều cần sa cao có thể gây ảo giác.	10. Lá gan cần bao lâu để loại bỏ chất rượu trong một ly bia cǎn bản? (b) 1 giờ
11. Câu nào sau đây đúng? (c) Thuốc an thần được dùng như chất làm thư giãn bắp thịt.	12. Sau khi hít khói thuốc thì chất ni-cô-tin cần bao lâu mới gây phản ứng ở não? (c) 7 giây
13. Cà phê có nguồn gốc từ đâu? (a) Á rập	14. Amphetamines có thể có những ảnh hưởng sau: (a) bức rút và khó ngủ.
15. Nếu xếp nối đuôi các lon bia liên tục trên Calder Highway từ Bendigo tới Mildura, bạn cần khoảng bao nhiêu lon? (c) 3 000 000	16. Ecstasy là MDMA, chữ viết tắt của: (a) Methylene dioxy methamphetamine.
17. Loại cần sa mạnh nhất là (d) dầu hashish.	18. Rượu được coi như là chất làm giảm hoạt động thần kinh vì: (b) làm chậm việc tiếp nhận và phát tín hiệu của não.
19. Một trong những ảnh hưởng tới cơ thể khi dùng cō-ca-in là: (c) gia tăng thân nhiệt.	20. Thứ nào dưới đây không phải là thuốc an thần? (d) No-Doz.

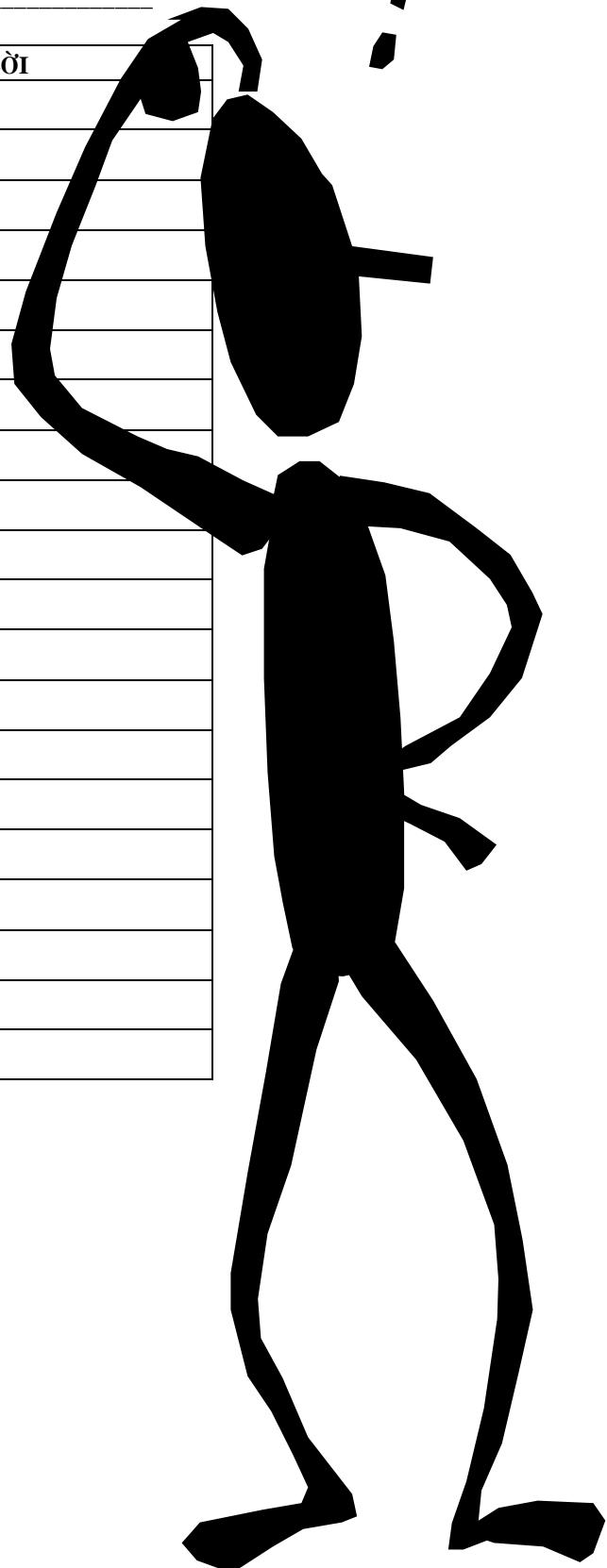

TAO CUỘC ĐỐI THOẠI
ĐÁNH TAN HUYỀN THOẠI! TỜ TRẢ LỜI CÂU ĐỐ VỀ MA TUÝ

GROUP NAME _____

CÂU HỎI	TRẢ LỜI
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	
14.	
15.	
16.	
17.	
18.	
19.	
20.	

Hai sinh hoạt sau đây gọi là Sinh Hoạt Xếp Hạng Sự Tác Hại và Xếp Loại Các Nhóm Ma Tuý. Những sinh hoạt này là những ví dụ rất tốt cho những sinh hoạt có thể dùng trong lớp để cung cấp những thông tin về ma tuý và khuyến khích cuộc thảo luận.

SINH HOẠT 10 (20 phút)

Sinh Hoạt Để Xếp Hạng Sự Tác Hại

Hướng dẫn viên Học sinh: _____

Mục đích

Để cho những người tham dự tìm hiểu quan niệm giá trị và thái độ của mình về việc sử dụng ma tuý và biết được quan niệm về giá trị và thái độ của người khác, đặc biệt là đối với những thế hệ khác nhau.

Gợi ý

- không cần thiết phải dùng tất cả các thẻ về các trường hợp đã được soạn sẵn. Bạn có thể tự làm thẻ cho mình.
- Sinh hoạt này có thể được thực hiện bằng nhiều cách tùy thuộc vào số người trong nhóm đông hay ít. Ở đây sinh hoạt được diễn tả sẽ gồm một nhóm nhỏ bao gồm tất cả mọi người tham dự, nhưng cũng có thể thực hiện bằng cách dùng một số người tình nguyện và những người này luôn luôn tình nguyện tham gia sinh hoạt này trước số khán giả
- Dùng sinh hoạt này như một sinh hoạt trong lớp là một điều rất tốt và học sinh cần phải thực tập kỹ trước khi trình diễn trong đêm sinh hoạt.
- Có thể học sinh chịu trách nhiệm hướng dẫn những nhóm nhỏ, tuy nhiên nên có giáo viên giúp đỡ để bảo đảm là những thông tin đưa ra là những thông tin đúng đắn và đồng thời để giữ cho cuộc thảo luận được xuông sẻ. Những nhóm từ 8 tới 10 người rất thích hợp cho sinh hoạt.
- Giá trị của sinh hoạt này nằm trong việc thảo luận trong khi sinh hoạt diễn ra chứ không phải là việc xếp hạng hoàn cảnh thuộc loại nào.

Mô tả Sinh hoạt

Mỗi người được giao cho ít nhất một thẻ mô tả hoàn cảnh (tùy theo nhóm đông người hay ít người, số thẻ và thời gian cho phép) và được yêu cầu để các thẻ đọc theo nhau một hàng liên tục từ vị trí ‘gây ít tác hại nhất’ tới ‘gây nhiều tác hại nhất’. Họ cần phải giải thích cho khán giả biết là tại sao họ lại chọn vị trí đó.

Khi mỗi người đã để thẻ của họ vào chỗ rồi, bất cứ thành viên nào trong nhóm cũng có thể thay đổi vị trí thứ hạng của các thẻ. Miễn là phải cho biết lý do.

So sánh hoàn cảnh được coi là nguy hiểm nhất và ba hoàn cảnh ít nguy hiểm nhất của mỗi nhóm là một phương cách hiệu quả để chấm dứt sinh hoạt. Thường thường chúng ta nhận thấy có sự tương đồng đáng nói giữa sự lựa chọn của các nhóm.

SINH HOẠT 10 (20 phút)

Giới thiệu gợi ý

Chào các bạn, tên tôi là..... Kế tiếp, chúng ta sẽ tham gia sinh hoạt gọi là Xếp Hạng Sự Tác Hại'. Muốn tham dự, các bạn cần phải chia thành nhóm, mỗi nhóm 8 người. Mỗi người sẽ được giao cho một tấm thẻ và các bạn sẽ để tấm thẻ này đọc theo một hàng liên tục từ 'ít gây tác hại nhất' tới 'gây nhiều tác hại nhất'. Bạn sẽ luân phiên đọc lớn hoan cảnh ghi trong thẻ và quyết định xem bõ vào vị trí nào. Sau khi tất cả thẻ đã được đặt xuống, người nào trong nhóm cũng có thể thay đổi xếp hạng các tấm thẻ nếu nêu được lý do muốn thay đổi. Nếu cần, người trưởng nhóm sẽ giải thích sinh hoạt lần nữa khi các bạn đã phân thành nhóm.

Hoàn cảnh

**NHẬN ĐI QUÁ GIANG XE VỚI MỘT NGƯỜI ĐÃ UỐNG
RUỢU**

**UỐNG RUỢU TRÊN PHƯƠNG TIỆN CHUYÊN CHỞ
CÔNG CỘNG KHI CHƯA ĐỦ TUỔI HỢP LỆ**

NGÀY NÀO CŨNG PHÊ MA TUÝ

**ĐƯA BÁNH CÓ CHẤT CẦN SA CHO NGƯỜI NÀO ĐÓ MÀ
KHÔNG CHO HỌ BIẾT**

TRỒNG 5 CÂY CẦN SA Ở SÂN SAU NHÀ

ĐỂ CHO ĐƯA EM MỚI 12 TUỔI THỬ HÚT SPEED

DÙNG CHUNG KIM ĐỂ CHÍCH MA TUÝ

HÚT THUỐC LÁ ĐỂ LÀM DỊU THẦN KINH

HÚT CẦN SA TẠI MỘT PARTY

UỐNG RUỢU VỚI BA MÁ

HÚT CẦN SA Ở TRƯỜNG

CUNG CẤP SPEED CHO TẤT CẢ CÁC BẠN TẠI MỘT
PARTY

DÙNG 3 VIÊN VALIUM VỚI MỘT LY RƯỢU VANG

DÙNG THUỐC ECSTASY TẠI MỘT NIGHT CLUB
UỐNG THUỐC VIÊN LSD Ở NHÀ MỘT MÌNH

UỐNG MỘT VIÊN THUỐC KHÔNG RÕ THUỘC LOẠI
NÀO DO MỘT NGƯỜI BẠN ĐUA CHO SAU KHI NGƯỜI
NÀY THUYẾT PHỤC BẠN THỦ

LẤY THUỐC CỦA BÀ NGOẠI ĐỂ Ở TRONG TỦ

THỦ DÙNG COCAINE LẦN ĐẦU TIÊN

DÙNG LOẠI THUỐC TĂNG LỰC ANABOLIC STEROIDS
ĐỂ LÀM NỔ NANG BẮP THỊT

DÙNG BẠCH PHIẾN KHI ĐANG CÓ MANG

DÙNG THUỐC NO-DOZ ĐỂ ĐƯỢC TỈNH TÁO VÀ
KHÔNG BUỒN NGỦ KHI HỌC BÀI.

SHIH HOẠT 11 (20 phút)

Xếp Loại Nhóm Ma Tuý

(Trích từ cuốn *Get Wise*: phần Sinh Hoạt Đầu Tiên Trong Lớp Học)

Hướng dẫn viên Học sinh: _____

Mục đích

- Để tìm hiểu những cách thức khác nhau trong việc xếp loại ma tuý.
- Để làm rõ những thông tin về ảnh hưởng của ma tuý.
- Để nhấn mạnh sự tin tưởng là tất cả các loại ma tuý đều có khả năng gây tác hại tuy thuộc vào các yếu tố môi trường và cá nhân.

Gợi ý

- Đây là một sinh hoạt rất hữu ích được dùng như là một phần trong tiến trình huấn luyện vì nó nêu được tầm quan trọng của việc thông tin về ma tuý. Nếu bạn không thực hiện sinh hoạt này trong buổi tối sinh hoạt này thì cũng không sao.
- Học sinh có thể tham gia với cha mẹ để làm thành cặp nhằm hỗ trợ lẫn nhau và khuyến khích sự đối thoại trong buổi sinh hoạt.
- Sinh hoạt này có hiệu quả tốt hơn nếu cho học sinh diễn tập trước.
- Sinh hoạt này cần được nhân viên có kiến thức trong lãnh vực ma tuý hướng dẫn.
- Thẻ ghi tên ma tuý có thể thay đổi cho phù hợp để dùng với học sinh ở lứa tuổi tiểu học.

Mô tả Sinh hoạt

- Người hướng dẫn chọn 14 người từ khán giả và cho mỗi người đi cặp với một học sinh. Mỗi cặp được đưa cho một thẻ ghi tên ma tuý.(Nếu có không có đủ 14 người trong nhóm, người hướng dẫn sẽ điều hành sinh hoạt với số người mình có và chọn loại thẻ liên hệ.)
- Người hướng dẫn sẽ chỉ định 3 khu vực côn trùng – bên trái phòng cho câu trả lời “đúng”, bên phải phòng cho câu trả lời “sai”, và giữa phòng cho câu trả lời “không rõ”.
- Người hướng dẫn đọc lớn những câu dưới đây. Sau khi đọc xong mỗi câu, những người tham dự suy nghĩ xem mình sẽ trả lời “đúng” hay “sai” hoặc nếu họ “không rõ” rồi sau đó họ sẽ di chuyển vào khu vực thích ứng với câu họ muốn trả lời.
- Người hướng dẫn để mọi người thảo luận sau mỗi lần di chuyển và mời từng người tham dự giải thích lý do về sự lựa chọn của họ.
- Những người tham dự có thể đổi sang khu vực khác sau cuộc thảo luận miễn là họ nêu được lý do.

Phương pháp Khác

Những thẻ ghi tên ma tuý có thể được đưa cho tất cả những người tham dự và sinh hoạt cũng được điều khiển theo cùng một cách. Phương pháp này sẽ đưa đến việc một tấm thẻ được trao cho từ hai người trở lên. Việc này sẽ tạo nên những cuộc thảo luận hào hứng vì những thẻ giống nhau có thể có phản ứng khác nhau.

SINH HOẠT 11 (20 phút)

Gợi thiệu Gợi ý

Sinh hoạt này giúp các bạn tìm hiểu xem ma túy có thể được xếp loại bằng nhiều cách như thế nào. Nó cũng cho chúng ta thấy sự tác hại liên quan đến một loại ma túy có thể thay đổi đối với từng người và còn tùy thuộc vào hoàn cảnh lúc sử dụng ma túy. Khi một câu được đọc lên, bạn và người đi đôi với bạn nên thảo luận xem sẽ phản ứng ra sao và cùng di chuyển về nơi thích hợp trong phòng. Di chuyển về phía trái căn phòng nếu câu trả lời là “đúng”, về phía phải căn phòng nếu câu trả lời là “sai” hoặc về phía giữa phòng nếu câu trả lời là “không rõ”.

Câu phát biểu

1. Nếu bạn nghĩ rằng ma túy của bạn là:
  - (a) một thứ thuốc, xin di về phía trái của căn phòng
  - (b) một loại ma túy dùng để giải khuây, xin đi về phía phải căn phòng
2. Nếu bạn nghĩ rằng ma túy của bạn là:
  - (a) một thứ hợp pháp, xin đi về phía trái của căn phòng
  - (b) bất hợp pháp, xin đi về phía phải của căn phòngNếu bạn nghĩ rằng ma túy của bạn:
  - (a) có thể mua không cần toa bác sĩ, xin đi về phía trái của căn phòng
  - (b) cần toa bác sĩ, xin đi về phía phải của căn phòng
4. Nếu bạn nghĩ rằng ma túy của bạn là:
  - (a) để giúp người ta đối phó với sự căng thẳng hay vấn đề khó giải quyết, xin đi về phía trái của căn phòng
  - (b) không được dùng để giúp người ta đối phó với sự căng thẳng hay vấn đề khó giải quyết, xin đi về phía phải của căn phòng
5. Nếu bạn nghĩ rằng ma túy của bạn:
  - (a) có thể gây tác hại, xin đi về phía trái của căn phòng
  - (b) không gây tác hại, xin đi về phía phải của căn phòng

Ý kiến của hướng dẫn viên học sinh

Sau mỗi câu phát biểu, hãy hỏi những người tham dự:

Tại sao bạn lại đi về chỗ đó? hay Tại sao bạn lại để thẻ của bạn ở chỗ đó?

Sau khi thảo luận, hãy hỏi những người tham dự:

Có ai muốn di chuyển không? hay Có ai muốn di chuyển thẻ không?

Chỉ nên hỏi vài người mỗi lần thôi và nhớ rằng ý kiến sẽ khác nhau tuỳ quan điểm của mỗi cá nhân và tuỳ kinh nghiệm của từng người.

Kết luận bằng cách nói rằng sinh hoạt này cho thấy ma túy có thể ảnh hưởng tới con người bằng những cách vừa có lợi và vừa có hại. Tất cả mọi loại ma túy đều có khả năng gây tác hại. Điều này tuỳ theo cách sử dụng và ai sử dụng chúng.

SINH HOẠT 11 (20 phút)

THẺ GHI TÊN MA TUÝ

BẠCH PHIẾN	METHADONE
CẦN SA	CÀ PHÊ
PANADOL	SÔ-CÔ-LA
RUỢU SÂM BANH	VENTOLIN
ECSTASY	THUỐC KHÁNG SINH
CÔ-CA-IN	THUỐC TĂNG LỰC STEROIDS
LSD	THUỐC LÁ